

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Δ' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 48

Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ✕ Δ. ΔΗΜΕΡ, ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1908

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ
"ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ"

Μ. ΝΟΝΝΕΜΒΥΧ. ΕΙΣ ΤΟΥΣ
ΧΟΡΟΥΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

ΟΙ ΔΥΤΙΚΟΙ ΕΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΩ

1775-1785

ΝΕΟΝ δημοσιεύομεν ιστορικόν σημείωμα περί των Δυτικών εν Πελοποννήσῳ ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπισημῶν ἀνεκδότων ἐγγράφων, τῶν σωζομένων ἐν τῷ πολιτικῷ ἀρχεῖῳ τῆς δυτικῆς ἐπισκοπῆς Ζακύνθου, ὅπως χρησιμοποίησιν ὡς προσθήκη εἰς ὅσα πρό τινας δημοσιεύσαμεν περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ καθολικῶν ἑξ ὧν μικρὰν συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Λατίνων ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀνατολῇ, ἣ ὁποία εἰσαεὶ δὲν ἐγγράφη.

Ἀπὸ τοῦ 1718, ὅτε ἡ Πελοπόννησος ἐγένετο τουρκικὴ ἐπαρχία, οἱ Δυτικοὶ, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἠραμιόνητο ἐκ Πατρῶν, Ναυπλίου, Τριπόλεως καὶ ἄλλων πελοποννησίων χωρῶν.

Ἡ Ρώμη ὅμως προσεπάθει πάντοτε νὰ δράσῃ ἐν Ἀνατολῇ. Ἐστέλλοντο ἱεραπόστολοι, ἐξ ὧν τινες εἰργάζοντο ἐρωτημένως καὶ μετὰ ὄντως ἀποστολικῷ ἔργῳ καὶ πολλὰς ἐξήλθον ὁδηγίας παρὰ τοῦ προϊσταμένου Καρδινάλιου, λ. γ. ἂν ἐπιτρέπεται εἰς τὰς δυτικὰς ἐκκλησίας νὰ ἱερουργῇ ὀρθόδοξος ἱερεὺς, νὰ παρευρίσκηται ὀρθόδοξος εἰς τὰς κηδεῖας τῶν δυτικῶν, νὰ κοινωνῶσιν οἱ οἰκτιροῦντες ἀπὸ ὀρθοδόξου ἱερέως, νὰ μεταβῇ δυτικῶς εἰς ὀρθοδόξους ἐκκλησίας, νὰ ἱερουργῇ δυτικῶς εἰς ναοὺς ὀρθοδόξους, νὰ διατηροῦνται σχέσεις μετὰ τῶν δύο ἐκκλησιῶν, δὴλ. δι' τῆς δυτικῆς μετὰ τῆς ὀρθοδόξου. Ἐννοεῖται οἰζοθεν ὅτι ἡ Προπαγάνδα ἀπείρηται πάντοτε ἀρνητικῶς, ἐπιτακτικῶς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις καὶ δι' τὸ σύγγραμμα τοῦ Πάπα Βενεδίκτου τοῦ ΙΑ' De Synodo Diocesana.

Ἡ Προπαγάνδα ἐσκέφθη, ὅπως ἀποτελεσματικώτερα δυνήσκητο νὰ δράσῃ οἱ ἱεραπόστολοι, νὰ κατέχον καὶ τὴν γλῶσσαν τῆς χώρας, ἐν ἣ ἐπρόκειτο νὰ εἶναι ἐφημέριοι, ἢ κήρυκες τοῦ θείου λόγου, ἢ προσηλυτισταί. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, πρὸς τοὺς ἄλλους, ἐστάλη, τῇ 26 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1778, πρὸς γνώσιν τῶν ἐνδιαφερομένων τὸ ἑξῆς ἐγγράφον, τὸ ὁποῖον δημοσιεύομεν χάριν τῶν καταγινόμενων εἰς τοιαύτας μελέτας:

Decretum Sacrae congregationis generalis de Propaganda fide. Habita die 26 Januarii 1778.

Cum vehementer intersit, ut qui ad peragendas Apostolicas Missiones inter infideles, et haereticos expediuntur ob linguarum imperitiam otiosi in medio messis multae non evadant, pluries cautum fuit, ac praefertim Decreto die 21 Martii 1774 edito, ut omnes Missionarii cum primum ad stationes sibi assignatas pervenerint sedulo studeant vernaculum illius gentis sermonem addiscere, atque in id nervos omnes intendere. Ut autem ad hujusmodi Decreti observantiam efficacius excitentur Missionarii Ordinis Minorum Conventualium, Emi Patres, referente R. P. D. Stefano Borgia secretario ad humillimas preces R. P. Ferdinandi Mariae Garzillo procuratoris generalis ejusdem Ordinis decreverunt, ut postquam praedicti Regulares praesinitum suae morae spatium in missionibus compleverint, nullo modo privilegia sibi concessa per constitutionem a fel. record. Clemente PP. XI. editam sub die 21 Januarii 1710, quae incipit «Credidi vobis» in posterum consequi valeant, nisi prius accurato examini se subijciant jussu, atque arbitrio Sacrae Congregationis subeundo super perita linguarum, ubi munus exercuerunt, ac in ipso bene instructi, atque idonei deprehendantur.

Quam Sac. Congregationis sententiam per eumdem Dom. Secretarium SS. D. N. Pio PP. VI. relatum in audientia habita die 31 praefati mensis, et anni, Sanctitas Sua benigne in omnibus approbavit et Apostolicae suae auctoritatis robur adjecit, contrariis quibuscumque non obstantibus.

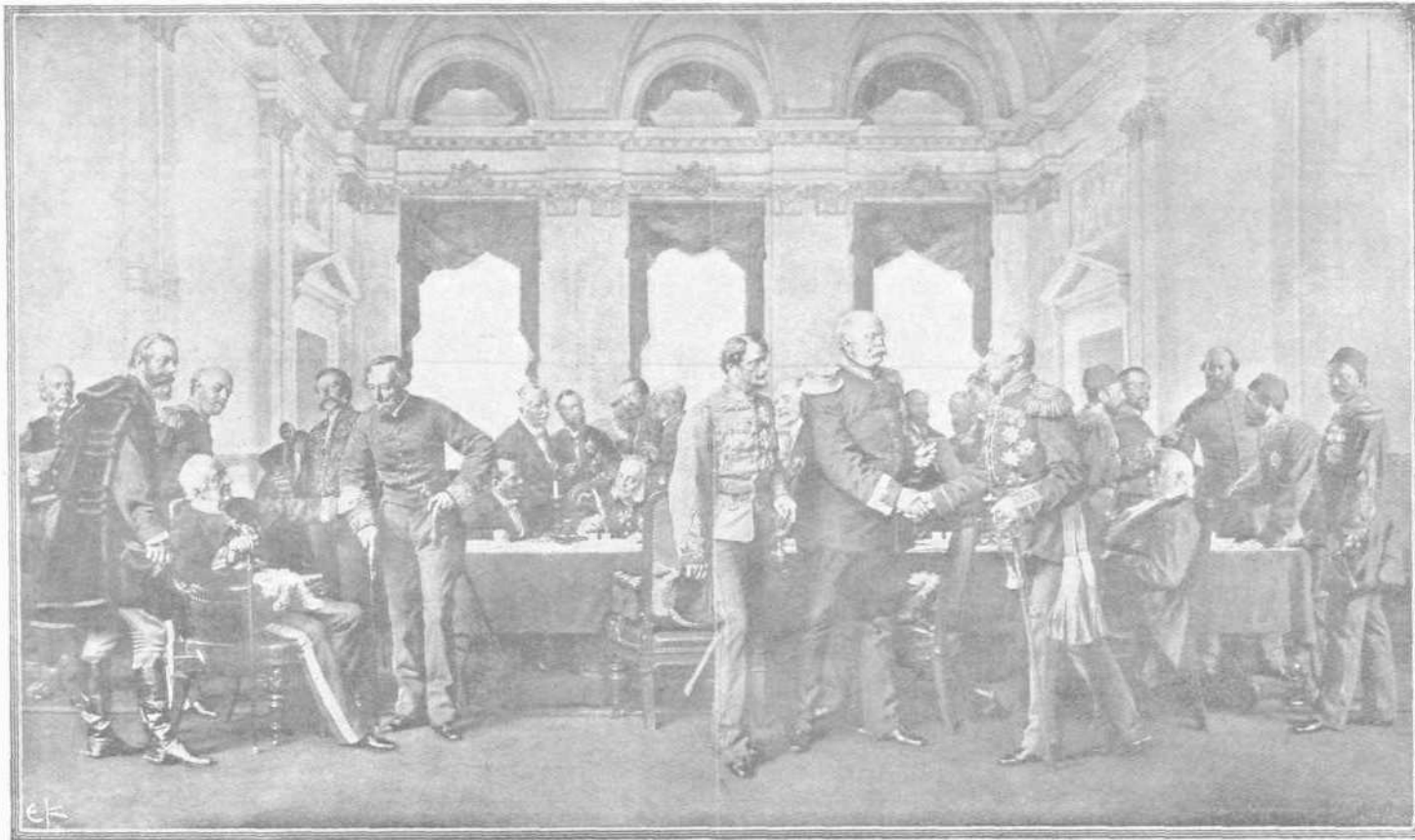
Datum Romae ex dedibus praedictae Sacrae Congregationis die 7, Martii 1778.

(Τ. Σ.) J. M. Card. Castelli Praefectus. Stephanus Borgia Secretarius.

Οἱ ἐν Ἑλλάδι ἱεραπόστολοι ἦσαν μόνον διὰ τοὺς ὀλίγους καθολικοὺς, οἱ ὁποῖοι ἔμναν ἀκόμη. Ὁ ἐν Ἑλλάδι λατίνος ἠσαζέτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ὀρθόδοξον δόγμα. Οἱ ἐν Πελοποννήσῳ τότε δυτικοὶ ἦσαν οἱ πλεῖστοι Ἰταλοὶ, Γάλλοι καὶ Ἀρμένιοι. Ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς δυτικῆς ἐπισκοπῆς Ζακύνθου σώζεται ἡ ἑξῆς σημείωσις, ἣν μεταφράζομεν.

- Καθολικοὶ ἐπίσκοποι εἰς τὸν Μοριά οἱ ἑξῆς:
Πάτρας. Ὁ αὐστριακὸς πρόξενος μετὰ τῆς οἰκογενείας του. Ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας. Ὅλοι οἱ καθολικοὶ διακόνοι.
Κόρινθον. Ἡ οἰκογένεια τοῦ κ. Ἀνδρέα Σιμονέτη ἐξ Οὐδίνης καὶ δύο ἄλλαι οἰκογένειαι ἐκ Πεδemonτίου. Ὅλοι οἱ καθολικοὶ τριάντοισι.
Ναύπλιον. Ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας, ὁ διερχομῆνός, ἐξ οἰκογενείας Ἀρμενίων. Ὅλοι οἱ καθολικοὶ ἐβδομήκοντα.
Τρίπολιν. Ἐξ οἰκογενείας Ἀρμενίων, τινὲς ἱατροὶ Ἰταλοὶ καὶ ἡ ὑπερήτρια τοῦ Πασῶ. Ὅλοι οἱ καθολικοὶ πενήντηντονα περίπου.

1 Ἐδημοσιεύσαμεν ἱστορικὰ σημείωματα περὶ τῶν Δυτικῶν ἐν Πελοποννήσῳ ἐπὶ μὲν Ἐνετοκρατίᾳ ἐν τῷ Παρνασσῷ τοῦ 1895 φῦλ. 7-10, ἐπὶ δὲ Τουρκοκρατίας ἐν τῇ Ἀθηναϊκῇ Ἀρμονίᾳ τοῦ 1902 φῦλ. 11-12.
2 Δημοσιεύσαμεν ὀλίγον, ἐν τῷ καθολικῷ περιοδικῷ Ἀθηνῶν Ἀρμονίᾳ, σημείωμα περὶ τῶν δυτικῶν ἐκκλησιῶν, ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων Ἑπτανήσου.
3 Περὶ, Instructio de Communione in Divinis Catholicorum cum haereticis et schismaticis edita pro Missionariis Orientis 1729 καὶ Super dubiis propositis a quodam Missionario civitatis Tenos in Peloponneso κτλ. 1753.
4 Diversa, παρὰ τῷ ἀρχεῖῳ τῆς δυτικῆς ἐπισκοπῆς Ζακύνθου.

ΠΡΙΓΚΪ ΓΚΟΡΤΣΙΑΚΩΦ ΛΟΡΑΟΣ ΒΗΚΟΝΣΦΗΛΑ ΚΟΜΗΣ ΑΝΔΡΑΨΥ ΠΡΙΓΚΪΩ ΒΙΣΜΑΡΚ ΚΟΜΗΣ ΣΟΥΒΑΛΔΦ ΛΟΡΑΟΣ ΣΩΛΣΒΑΡΥ ΣΑΔΟΥΛΑΧ ΒΕΗΣ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ ΠΑΣΣΑΣ ΛΟΡΑΟΣ ΡΩΣΕΛ ΜΕΧΜΕΣ ΑΛΗ ΠΑΣΣΑΣ ΦΩΝ ΜΠΥΛΑΟΥ

Η ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ 1878

ΤΟ ΡΑΚΟΣ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

Πως καὶ σήμερον, ὅτε μετεστράφησαν ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ πρὸς ἡμᾶς διαθέσεις ἐπὶ τὸ εὐμενέστερον, καὶ κατὰ τὸ 1878, ὅτε συνεροτήθη ἡ περίφημος ἐν Βερολίνῳ συνθήκη, ἡ Ἀγγλικὴ πολιτικὴ ἐξεδήλωσε τὰς εὐμενεστερας πρὸς τὰ ἔθνη καὶ συμπερόντά μας διαθέσεις.

Ἐξάγεται τοῦτο ἀπὸ τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τοῦ σημερινοῦ ράκου, ἐν οἷς ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 19 Ἰουνίου 1878 ὁ μαρκήσιος Σώλσβαρυ, ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἀγγλίας ὑπέβαλε πρότασιν ἀφορώσαν τὴν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους διατυπωθεῖσαν αἴτησιν, ὅπως ἡ ἑλληνικὴ ἀποστολὴ μετέβῃ τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου, ἢ τοὐλάχιστον παρίσταται κατὰ τὰς συνεδριάσεις ἐκεῖνας, καθ' ὅς ἠθέλον συζητηθῆ τὰ ἐνδιαφέροντα τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ζητήματα.

Ἐὸ λόρδος Σώλσβαρυ, ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὑποδειχθέν σημεῖον συζητήσεως, προτείνει ὅπως ἐν τῷ κείμενῳ τῆς ἀπὸ τῶν Γάλλων πληρεξουσίων διατυπωθείσης προτάσεως ἀντικατασταθῇ ἡ φράσις «ἐπαρχία ὁμοιοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου» διὰ τῆς φράσεως «Ἑλληνικαὶ ἐπαρχίαι». Ἐὰν ἡ τοιαύτη διατύπωσις, ἣν ἐνόμιζε διασαφηνίζουσαν ἐναργέστερον τὸ κείμενον, ἐγένετο δεκτικὴ, θὰ προσεχόρη εὐχαρίστως εἰς τὸ Γαλλικὸν σχέδιον, οὕτω τροποποιημένον, εἰς ἣν περιέπαισιν θὰ ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν Δυνάμεων.

Ἐὸ κόμης Ἀνδράσου ἠρώτησε ποία διαφορά ὑφίσταται εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν κ. κ. Ἀγγλῶν πληρεξουσίων μετὰ τῶν δύο τούτων ὄρων καὶ ὁ Μαρκήσιος Σώλσβαρυ εἶπεν, ὅτι ὑπάρχουν καὶ Ἑλληνικαὶ ἐπαρχίαι μὴ συνορευόμεναι πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἐπιθυμεῖ ἐπίσης ἡ Ἀγγλία νὰ ἀσχοληθῇ τὸ Συνέδριον. Ἐν τῷ Γαλλικῷ σχεδίῳ μόνον περὶ Ἠλείου καὶ Θεσσαλίας δύναται νὰ γίνῃ λόγος, ἐνῶ ἡ παρὰ τῆς Α. Ε. ἐπιφερομένη παρατήρησις ἐπιτρέπει τούναντίον νὰ συμπεριληφθῶν ἐν τῇ Διασκέψει, εἰς ἣν θὰ παρίσταντο οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος, καὶ αἱ ἐπαρχίαι τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης καὶ τῆς Κρήτης.

Ἐὸ κόμης Ἀνδράσου κατόπιν τῶν ἐξηγήσεων τούτων καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν του, ἦτις εἶναι ἡ ἀναζητήσις ἀποτελεσμάτων ὡς οἷον τε σταθερῶν, ψηφίζει ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ λόρδου Σώλσβαρυ, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ μὴ περιωρίσῃ τὴν ἐκφρασὴν τῆς γνώμης τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων.

Ἡ πρότασις τοῦ μαρκησίου Σώλσβαρυ ἐτέθη εἰς ψηφοφο-

ρίαν, αἱ δὲ ψήφοι τῶν ἀντιπροσώπων κατενεμήθησαν ἑξ ἴσου. Συνεπῶς κατὰ τὴν ἰσοψηφίαν ταύτην τὴν νίκην ἔδωκεν ἡ διπλῆ ψήφος τοῦ Προέδρου πρίγκιπος Βίσμαρκ ὅστις εἶχε καταψηφίσει τὴν πρότασιν τοῦ ἐκ τῶν Ἀγγλῶν ἀντιπροσώπων λόρδου Σώλσβαρυ. Τοιοῦτοτρόπος ἡ ἐπιτυχὴς δι' ἡμᾶς ἐκεῖνη πρότασις τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἀπερρίφθη, ὑπερψηφισάντων ταύτης μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Αὐστρίας καὶ Ἰταλίας.

Ἄλλὰ διὰ νὰ ἀποδειχθῇ καὶ πόσον σοβαρὸν ἦτο τὸ ἔργον τῆς Διασκέψεως ἐκεῖνης, ἦτις εἶχε συνέλθει διὰ νὰ κανονίη τὴν ἐπισημὴν πρακτικῶν ἐλλημιμένην, στατιστικὴν τῶν ὄρων καθ' ὅς εἰργάσθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Δυνάμεων. Αἱ ἐργασίαι ἤρχισαν τὴν 13 Ἰουνίου καὶ ἐπερατώθησαν τὴν 13 Ἰουλίου, μετὰ διακοπὰς ἐν τῷ μεταξύ, γενομένων εἰκοσίων ἐν ὄλῳ συνεδριάσεων. Αἱ συνεδριάσεις ἐγένοντο κατὰ τὰς κάτωθι ἡμέρας καὶ ὥρας:

Table with 5 columns: Day, Session, Duration, and other details. Rows list dates from June 13 to July 13, 1878.

Ἐν ὄλῳ δηλαδὴ ἡ Βερολίνοις Συνδιάσκεψις εἰργάσθη 42 ὥρας καὶ ἐν τέταρτον. Ἀπορίας ἄξιον εἶναι πῶς ἐργασία 42 ὥρων καὶ ἐνός τετάρτου ἐχρησιάσθη τριάντονα ἔτη διὰ νὰ κουρευθῆ.

σήμιος εις τὰ κέντρα Πελοποννήσου και έλαβε τās εξής απαντήσεις ως μεταφράζομεν.

«Ο εν Πάτραις Νικόλαος Μυλωνάς γραμματεὺς τοῦ εν Πελοποννήσῳ ἀγγλικοῦ προξένου, επιστέλλει τῆ 20 Ἰουλίου τοῦ 1781, τὰ εξής:

«Εν Πελοποννήσῳ ὑπάρχουσι μοναχοὶ τοῦ τάγματος Minorii Conventuali. Εἰς μόνον ἱερεὺς ὑπάρχει εν Ναυπλίῳ ἐκ τοῦ Ἀγιαίου Πελά- γουσι, ὁ ὁποῖος ἐπιλήροσ χροῖ τοῦ ἐφημερίου παρὰ τῷ γαλλικῷ προξε- νείῳ. Ἄλλοτε ὑπῆρχον εν Πάτραις δύο ἱεραπόστολοι, ἀλλὰ και πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐπαυσαν νὰ διαμείνουν ὑπὸ τοιοῦτον τίτλον.

«Καθ' ἅπαναν τὴν Πελοπόννησον οἱ δικτικοὶ μόλις ἀνέρχονται εις τρεῖς ἀποστολῆς. Ἀφαιρούμενον τοῦ ἐνε- τοῦ προξένου διαμένοντος εις Πά- τρας, τοῦ τῆς Ραγούζης διαμέ- νοντος εις Μεθώνην και τριῶν τεσσάρων ἀρμενίων διαμένοντων εις Τριπόλιν, οἱ λοιποὶ εἰνε γάλλοι «κατοικοῦντες εις Ναῦπλιον, Κορῶ- νην και Πάτρας.»

«Ο εν Ναυπλίῳ γενικός προξένος τῆς Γαλλίας Kersey, τῆ 9 Σεπτεμ- βρίου 1781 ἀπαντᾷ οὕτω πως:

«Ἡμεῖς καθ' ἅπαναν τὴν Πελο- πνήσον ἔχομεν μόνον ἕνα ἐφη- μέριον, τὸν ἀββᾶν Βρινδιζην ἐκ Σύρου, ὃν ὁ προκάτορός μου διε- τῆρει ἐνταῦθα, ὡς προξενικὸν ἐφη- μέριον και διδασκαλὸν τῆς νεο- λαίας. Ὑπάρχει εν Ἀθήναις μονὴ «Καπουταίνων, μεθ' ἑνὸς μοναχοῦ, ἀλλ' αὕτη ἡ χώρα δὲν εἶναι τῆς «Πελοποννήσου. Εἶναι δὲ οἱ δυτι- κοὶ: τρεῖς γαλλικαὶ οἰκογένειαι εν «Ναυπλίῳ, τρεῖς εν Πάτραις, μία «εν Κορῶνῃ, ἔνθα εἶναι και ὁ ὑπο- προξένός μας. Ἐπὶ πλέον ὑπάρ- χουσι τεσσάραις ἡ πέντε πτοχαιὶ «οἰκογένειαι ἀρμενίων εν Ναυπλίῳ «και Τριπόλει. Ὁ ἀριθμὸς τῶν «δικτικῶν διαφέρει, διότι ὅτε μὲν «ὑπάρχει γραφεὺς εις τι ἐμπορικὸν «κατάστημα, ὅτε δὲ ὄχι. Εἶναι τινὲς, «οἵτινες διαμένουσι εις τι μέρος ἐπὶ «τρεῖς ἡ τεσσάραις μῆνας και ἔπειτα «ἀναχωροῦσιν. Ὅλοι οἱ δικτικοὶ ἀνέρ- χονται περίπου εις πενήντονα.»

«Ο ἐφημέριος Νικόλαος Βρινδι- ζης τῆ 8 Σεπτεμβρίου τοῦ 1781 επιστέλλει τῷ ποιμενάρχῳ αὐτοῦ, τās εξής πληροφορίας:

«Εν Ναυπλίῳ, ὑπάρχουσι εν τῇ «οικίᾳ τοῦ Robert: τὸ ἀνδρόγυνον, «δύο ἄρρενα, εν θήλῃ, τρεῖς γρα- φεῖς, δύο γάλλοι και εἰς ἐξ Ῥαγού- ζης. Εν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Μετρηοῦδ' ὕχουσι: ὁ ἀδελφός, τρία τέκνα και «ἄλλοι τρεῖς ἄνθρωποι. Εν τῇ οἰκίᾳ «τοῦ κ. Boger: τὸ ἀνδρόγυνον, μό- νον. Εν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Victoir: «ἡ μήτηρ του, ὁ ἀδελφός και δύο «τέκνα. Εν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Salle, «εἰς σύντροφός του. Ὁ κ. Ἀνεσλα- σάτος, κόρη και ἔγγονος. Μία οἰκο- γένεια ἀρμενίων, τὸ ἀνδρόγυνον «μὲ τεσσάραις τέκναις. Ἐτέρα οἰκογέ- νεια ἀρμενίων μὲ μόνον τὸ ἀνδρό- γυνον. Ἐτέρα οἰκογένεια ἀρμε- νίων μὲ μόνον τὸ ἀνδρόγυνον και «δύο τέκνα.

«Ὑπάρχουσι εν Κορῶνῃ: ὁ κ. «Beaussier ὑποπρόξενος, ὁ κ. Sau- veur μετὰ τῆς συζύγου και δύο «ἀδελφῶν, ὁ κ. Σπότης μετὰ τριῶν «τέκνων και ἑνὸς ἔγγονου. Ἡ χίτρα «Κάη μετὰ τοῦ τέκνου της, ὁ κ. «Ποκάκης μετὰ τριῶν τέκνων, οἱ ἡ «σύζυγος εἶναι ὀρθόδοξος.

«Εν Πάτραις ὑπάρχουσι: ὁ κ. Roc «ὑποπρόξενος, ὁ κ. Blanc, ὁ κ. Li- onier, ὁ κ. Jusquin μετὰ τῆς μητρὸς «του και ἀδελφῆς και ὁ κ. Martin.

«Εν Σάλωνῳ, ὁ κ. Rey, εν Μεθώνῃ ὁ κ. Μάρκος Καπνίσσης πρόξενος «τῆς Βενετίας μετὰ τοῦ τέκνου του και γραμματέος ἐκ Ῥαγούζης.

«Εν Τριπόλει: μία οἰκογένεια ἀρμενίων ἐκ πέντε ἀνθρώπων. Εἰς τὴν «ὑπῆρσαν τὸν Πασά ἄλλοι ἐπὶ ἀρμένιοι.

«Εν Πελοποννήσῳ τὸ ὅλον δικτικὸν ὀρθόδοξοντα και ἕνας. «Ο νῦν ἐφημέριος αἰδ. δὸν Νικόλαος Βρινδιζης, διαμένει εν τῇ οἰκίᾳ «τοῦ κ. προξένου τῆς Γαλλίας εν Ναυπλίῳ, ὅστις τὸν διατρέφει και «δίδει αὐτῷ κατ' ἔτος πιάστρας ἑκατόν.»

Τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας ἀπέστειλεν ὁ ἱεράρχης Βοκκίνης εις Ῥώμην. Ἐλαβεν ἀπάντησιν πολὺ ἀγαθὰ, ἧτοι τῆ 30 Νοεμβρίου τοῦ 1782. Ὁ καρδινάλιος Ἀντωνέλλης, ἐπανῶν τὸν ζῆλον τοῦ ἱεράρχου κατὰ πρῶτον, ἔπειτα λέγει: «... ὅσον ἀφορᾷ τὴν Πελοπόννησον μετὰ

«μεγάλῃ λύπῃ βλέπομεν τὴν ὀλοσηρῆ ἐγκατάλειψιν, ἕνεκα ἑλλείψεως «ἱερέων. Καὶ ὅτι και αὐτοὶ οἱ πρόξενοι τῶν καθολικῶν δυνάμεων ὀλί- γον φροντίζουσι περὶ τῆς σωτηρίας των και εὐχαριστοῦνται ν' ἀπό- σφωσι τῶν χριστιανικῶν καθηκόντων αὐτῶν και δὲν διατηροῦσιν ἕνα «ἐφημέριον, ἀφοῦ εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ ἡγεμόνες αὐτῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ «τοῦτῳ, τοῖς παραχωροῦσι ποσὰ. Θὰ κάμωμεν τās δεούσας παρατηρή- σεις εις τās αὐτάς, ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οἱ πρόξενοι των, νὰ ἐκτελέ- σωσι τὸ καθῆκόν των τοῦτο, τὸσον ἀναπόφευκτον διὰ τὴν ἰδέαν τῆς «ὀρθοσηείας. Δὲν εἶναι πρῶτον ἡ Προπαγάνδα, βεβαρυμένη ἀπὸ τῶσαι «ἐξοδα, νὰ ἐπιβαρυνθῆ και μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ κάμωσιν οἱ «πρόξενοι...»

Ἐγένετο εν τούτοις ποιά τις ἐνέρ- γεια. Ἰερεὺς εν Πάτραις δὲν ὑπῆρ- χεν. Εἶχε βαρῆος ἀσθενήσῃ ἕνας καθολικός και ἐστάλη ἐκεῖ ὁ Δαμα- νός ἐκ Πίζης, μοναχὸς τοῦ τάγματος Minorii Osservanti. Ἐπειτα ἔπεισαν νὰ μεταβῆ ἐκεῖ και ἕτερον μοναχὸν τὸν Πιεσμαριᾶν ἐκ Βερόνης.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς δὲν ἐφίσηκεν ἐφημερίους, διότι οἱ ἱκανοὶ και χρηστοὶ τὰ ἤθη μετὰ δυσκολίας μετέβαινον εις Πελοπόν- νησον. Ἐπίσης σπανίως και οἱ δυτι- κοὶ πρόξενοι ἐδείκνυον μέγαν ζῆ- λον. Ὁ ἀρχιερεὺς Βοκκίνης ἐτέλλει ἔπειτα εις Ῥώμην μαζρὰν ἔθεσιν, ἐν ἧ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, φέρει και τās δεούσας κρίσεις του και τās δυσκολίας πρὸς ἑρεῖς καλὸν ἱε- ρεῶς. Α. γ. οἱ Γάλλοι πρόξενοι ἂν ἤθελον νὰ παραλάβωσιν ὡς ἐφημέ- ριον αὐτῶν ἐνετόν ἱερέα, δὲν ἦτο εὐκόλον, διότι ἡ ἐνετική κυβερνήσις δὲν ἐπέτρεπεν εις τοῦς ὑπῆκόους της νὰ ὑπηρετήσωσι ξένον κράτος ἄνευ ἀδείας. Καὶ ἡ ἀδεία δὲν ἦτο τὸσον εὐκόλος. Ἡ Γαλλία και ἡ Ῥώμη ἔχον ὅλην τὴν καλὴν διά- θεσιν νὰ ἀποστείλωσιν ἐφημερίους εις τοῦς προξένους, ἀλλ' οἱτοὶ δὲν ἔμενον πάντοτε εις τὸ ἴδιον μέρος, ἰδίως μετὰ τὸν πόλεμον, ἀλλὰ χάριν τοῦ ἐμπορίου ἐμεταφέροντο. Ἐν Τριπόλει διέμενον πολλοὶ καθολι- κοὶ ἀρμένιοι και λόγος πολὺς ἐγένε- νο νὰ μὴ ὑπόκεινται οἱτοὶ ἐκκλησι- αστικῶς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ποιμενάρχου Ζακύνθου-Κεραλ- ληνίας, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀποστολικοῦ βικαρίου Κων- σταντινουπόλεως. Ἐνεκα τοῦ πολέ-μου, ὅμως, οἱ ἀρμένιοι διεσπάρησαν.

Ἐξ πρὸς τὴν ἑλλειψιν τῶν ἱερέων παρατηρεῖ ὁ ἕξῃς, ὅτι ἐκεῖν εἰπὶ εις τὸν Πρόξενον τῆς Γαλλίας, ὅπως γράψῃ εις τὸν καρδινάλιον Βέρνην, διὰ νὰ συστηματοποιήσῃ ἱεραποστολάς.

Περίεργον εἶναι ὅμως ὅτι ὁ ἀρ- χιερεὺς ἀποφαινεταὶ ὅτι οἱ ἐκ τοῦ Ἀγιαίου Πελάγου ἱερεῖς «προξέ- νουν σκάνδαλα και οἱ γάλλοι ἱερεῖς δὲν ἔχουσι ὑπόληψιν.»

Ὁ ἱερεὺς Βρινδιζης ἦτο ὁ μόνος ὅστις ἐργάζετο μετὰ ἀποστολικῷ ζῆλῳ. Ὁτοσ εὐρισκόμενος εν Πε- λοποννήσῳ ἦτο ὑπὸ τās διαταγὰς τοῦ ἐπισκόπου Ζακύνθου και Κε- ραλληνίας, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν ἀνη- κεν εις τὸν κλῆρον Σύρου. Διὸ ὁ φρασκὸς προσηλαμένους του ἦτο ὁ ἐπίσκοπος Σύρου Ἰάκωνθος Ἰου- στανιάνης, ὁ ὁποῖος τὸν εἶχε θέσει εις ἀργίαν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ἐκ Σύρου ἱεράρχου ἔθρασεν εις Ζακύνθον. Ὁ ἐπίσκοπος ἔλειπε. Ὁ τοποτηρητῆς Ἰάξας ἀμέσως ἐγνω- στοποίησε τοῦτο εις τὸν Γενικὸν Πρόξενον τῆς Γαλλίας, εν Ζακύνθῳ, ὅπως οὕτως τὸ ποιήσῃ γνωστὸν εις τὸν εν Ναυπλίῳ πρόξενον τῆς Γαλλίας. Τοιοῦτοτρόπος, μέχρι νέων διαταγῶν ἐκ Ῥώμης και ἐκ Σύρου, ὁ δραστήριος Βρινδιζης ἦτο ἀγῶς τῶν ὀρθοσηεντικῶν καθηκόντων.

Ἄλλ' ὅμως ἐξακολούθει ἱερουργῶν και ὁ πρόξενος διετήρει αὐτὸν εις τὴν ὑπῆρσίαν. Τὰ πράγματα ἐδεινούντο. Ὁ ἐπίσκοπος Σύρου δὲν ἐδι- δην ἀρρώσιν εις τās παρακλήσεις τοῦ Προξένου και τῆς Ῥώμης. Σημειωτέον ὅτι ἡ Ῥώμη ἦτο ὑπὲρ τοῦ Βρινδιζης. Τέλος, ἀφοῦ τὸσον ἐπέμενε ὁ ἐπίσκοπος Σύρου, ἡ Ῥώμη ἐγραψε τῷ ἀρχιερεῖ Βοκκίνῃ τῷ 1783, ὅτι ἂν ὁ ἐπίσκοπος Σύρου ἐπιμένῃ νὰ ἀφίση εις ἀργίαν τὸν ἱερέα Βρινδιζην, νὰ τὸν συγχωρήσῃ αὐτός. Οὕτως ἐγένετο. Ὁ «Βοκκίνης δι' ἐπι- στολῆς ἀπὸ 12 Αὐγούστου τοῦ 1783 εἰδοποίησε τὸν ἐπίσκοπον Σύρου τὰ περὶ τῆς ἀφέσεως τοῦ ἱερέως Βρινδιζης, δυνάμει τῆς διαταγῆς τῆς

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ ΚΑΙ Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ ΟΙ ΑΝΑΣΤΑΤΕΥΣΑΝΤΕΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ

Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΗΓΕΜΟΝΟΣ ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΥ ΕΙΣ ΣΟΦΙΑΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΤΕΦΙΝ ΤΟΥ ΩΣ ΤΣΑΡΟΥ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Ῥώμης. Τοιοῦτοτρόπος ἔληξεν αἰσίως τὸ ἐπεισόδιον τῆς ἀργίας τοῦ Βρινδιζης, ὅστις κανονικῶς ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ και ἐξηκολού- θη ἐφορημένος νὰ ἐργάζηται.

Ὡς εἶδομεν ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων οἱ εν Πελοποννήσῳ ὀλίγοι καθολικοὶ ἦσαν ξένοι και δὴ γάλλοι και ἀρμένιοι.

Ἡ Ῥώμη και ὁ ποιμενάρχης Κεραλληνίας και Ζακύνθου, ἔχον ὅλην τὴν καλὴν διάθεσιν περὶ διὰδόσεως τοῦ Λατινισμοῦ εν Πελοποννήσῳ, ἀλλὰ μάταιοι οἱ κόποι των. Πρόξενοι τῶν καθολικῶν κρατῶν πολλαῖς διαφείζοντο ὀρθόδοξοι. Οἱ γάλλοι πρόξενοι μετὰ ζῆλου ἐργάζοντο ὑπὲρ τοῦ Καθολικισμοῦ.

Σημειωτέον ὅτι οἱ ἱεραπόστολοι ἤρχοντο χάριν τῶν ὀλιγίστων δυτι- κῶν, διότι εν Πελοποννήσῳ ὁ προσηλυτισμὸς ἦτο ἀδύνατον, μάλιστα οἱ ξένοι και δὴ οἱ ἰταλοὶ ἠσπάζοντο τὸ ὀρθόδοξον ὡς ἐπὶ τὰ πλεῖστον δόγμα οἱ ἴδιοι, ἡ ἐβάρπτιζον τὰ τέκνα των ὀρθόδοξους χάριν τῆς ὀρθό- ξου συζύγου των.

Καὶ εν Πελοποννήσῳ ὁ μικτὸς γάμος κατέστρεψε τὸν Καθολικισμὸν και σπουδαίως ὀφέλησε τὴν Ὀρθοδοξίαν.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΤΟ ΔΟΓΜΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ ὄπ' ἀριθ. 45 τεύχος]

Ἐπὶ τῶν συμπερασμάτων τῆς Γεωλογίας και Παλιαιο- τοιολογίας στηρίζοντες τās θεωρίας αὐτῶν, και παρα- δεχόμενοι ὡς ἐλάχιστον ὄριον διάρκειας τῆς ὀργανικῆς γεωλογίας 100 ἑκατομμύρια ἐτῶν, διαίρουσιν εις πέντε τās κυριώτερας περιόδους αὐτῆς.

- 1) Περίοδον ἀρχέγονον ἦτοι τῆς πρώτης ἀρχῆς τῆς ὀργανι- κῆς ζωῆς, ἡς τὴν διάρκειαν ὀρίζουσι εις 52 ἑκατομμύρια ἐτῶν.
2) Περίοδον πρωτογενῆ ἔχουσαν διάρκειαν 34 ἑκατομμύ- ρια ἐτῶν.
3) Περίοδον δευτερογενῆ ἔχουσαν διάρκειαν 11 ἑκατομμύ- ρια ἐτῶν.
4) Περίοδον τριτογενῆ ἔχουσαν διάρκειαν 3 ἑκατομ. ἐτῶν.
5) Περίοδον τεταρτογενῆ ἔχουσαν διάρκειαν 100,000 ἐτῶν ἦτοι 0.1 ἑκατομμυρίου.

Ἴνα καταστήσῃ προσιτὴν εις τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀνθρώπου τὴν τεραστὴν διάρκειαν τῶν φυλογενητικῶν τούτων περιό- δων, και ἰδίως ἵνα καταστήσῃ αἰσθητὴν τὴν βραχύτητα τῆς καλονομένης Παγεωσμίου Ἰστορίας, δηλαδή τῶν πεπολιτισμένων ἔθνων ὁ Henrich Schmidt, ὑπεβίβασε τὸ διάστημα τῶν 100,000,000 ἐτῶν, εις τὸ διάστημα ἐνὸς ἡμερονηκτίου διὰ χρο- νομετρικῆς ἀναγωγῆς. Ἐν τῇ κλίμακα λοιπὸν ταύτῃ τῆς ἀναγωγῆς αἱ 24 ὥραι τοῦ «ἡμερονηκτίου» τῆς διάρκειας τῶν γεωλογι- κῶν φαινομένων, διανεμονται ὡς ἑξῆς κατὰ τās 5 φυλογενη- τικὰς περιόδους, τās ἄνω μνησθεισας (πάντοτε κατὰ προσέγγισιν).

- 1) Περίοδος ἀρχέγονος (52 ἑκατομ. ἐτῶν) = 12 ὥραι και 30' λεπτά, δηλ. ἀπὸ τοῦ μεσονηκτίου μέχρι τῆς μεσημβρίας και ἡμισίας 12 1/2.
2) Περίοδος πρωτογενῆς (34 ἑκατομ. ἐτῶν) = 8 ὥραι και 5' λεπτά ἦτοι ἀπὸ 12 1/2 μέχρι 8 και 35' μ. μ.
3) Περίοδος δευτερογενῆς (11 ἑκατομ. ἐτῶν) = 2 ὥραι και 38' ἦτοι ἀπὸ 8 και 35' μέχρι 11 και 13'.
4) Περίοδος τριτογενῆς (3 ἑκατομ. ἐτῶν) = 43' λεπτά ἦτοι ἀπὸ 11 και 13' μέχρι 11 και 56'.
5) Περίοδος τεταρτογενῆς, ἀνθρωποζωϊκῆ (100—200 χιλιά- δες ἐτῶν ἢ 0.1—0.2 ἑκατομμυρίου) = 4' λεπτά ἀπὸ 11 και 56' μέχρι 12.

Οὕτω και ἀναλογίαν ἡ περίοδος τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτι- σμοῦ (Παγκόσμιος Ἰστορία) δὲν ἔχει ἡ διάστημα ὀλίγων δευ- τερολέπτων ἀναλογούντων πρὸς 6—8,000 ἐτῶν. (Prometheus X année N° 24 σελίς 492).

Et lorsque un brave Anglais, correct, bien mis, beau linge dit: «Dieu l'avait fait homme et moi je te fais singe. rends - toi digne à present d'une telle faveur» cette promotion me rend un peu réveur. VICTOR HUGO.

Τρίτη ὑπόθεσις τῆς Λαβρινείου θεωρίας εἶνε, ὡς εἶδομεν, ὅτι ὁ ἀνθρώπος οὐδόλως ἐπάλασθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' εἶνε ἀποτέλεσμα σειράς μεταμορφώσεων, ὃν κυριώτατος παράγων εἶνε ὁ πῆδημος. Μεταμόρφωσιν καλοῦσι τὴν σειράν τῶν μετα- βολῶν, ἄς πᾶν ὃν ἔχον ζωὴν και αἰσθησιν ὑπέστη ἀπὸ ἐνὸς εις ἕτερον εἶδος, πρὶν φθάσῃ εις τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ σύστα- σιν. Αἱ μεταμορφώσεις αὐταί, αἱ ὑπὸ τοῦ Λαβρινίου περιγρα- φεῖσαι εἶνε τῆς αὐτῆς περιπυ φύσεως, πρὸς ἐκεῖνας, ἄς ἔψαλ-

λεν ὁ Ῥωμαῖος ποιητῆς Ὄβιδιος εν τῷ ὁμωνύμῳ ποιήματί του:

In nova fert animus mutatas dicere formas corpora. Di coeptis, nam vos mutatis et illas aspirate meis

Ἴδοὺ δὲ τί μᾶς ἔξιστορεῖ οὕτως. «Οἱ πρῶτοι πρόγονοι τοῦ ἀνθρώπου, λέγει, ἦσαν κεκαλυ- μένοι ὑπὸ τριχῶν, ἀμφότερα τὰ φύλα, ἐφερον γενεαῖα, τὰ ὅτα ἦσαν δέξα και ἐκίνητα, ἔχον οὐρανὴν κινουμένην ὑπὸ ἰδίων μινῶν, ἔξων ἐπὶ τῶν δένδρων ἐντόξ χωρῶν θερμῶν κεκαλυ- μένων ὑπὸ δασῶν. Οἱ ἄρρενες ἔχον μεγάλους κινδόντας, οἵτινες ἐχρησίομενον αὐτοῖς ὡς τρομερὰ ὄπλα.»

Ἡ τολμηροτάτη αὕτη ὑπόθεσις δὲν θὰ ἦδύνατο νὰ στη- ριχθῆ βεβαίως κατ' οὐδένα τρόπον ἄνευ πλήθους ἄλλων ὑπο- θέσεων ἐχομένων μὲν δηθὲν πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς, ἀμιλ- λομήμων ὅμως πρὸς ἀλλήλας κατὰ τε τὴν τὸλμην και τὸ ἀπί- θανον. «Ὅλα τὰ ζῶα, ἐπιλέγει, κατάρχονται ἐκ προῦπαρξάντων εἰδῶν. Οὕτω ἀνερχόμενοι διὰ τῶν γενεῶν εις τās γεωλογικὰς περιόδους, ἐρῖσσομεν ὅτι ἡ ἄνωσις τῶν ὄντων καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον και μᾶλλον στοιχειώδης. Φθάνομεν οὕτω εις τύπον ἀρχικὸν, ὅστις ὑπῆρξεν ἡ ἀφετηρία, ὄλων τῶν ἐμβίων ὄντων. Ἡ γνώμη ὅτι ζῶα τὸσον διαφέροντα ἀλλήλων, ὅπως ὁ πῆδη- κος, ὁ ἐλέφας, τὸ πτηνόν, τὸ ἔρπετόν, ὁ ἰχθύς κ.τ.λ. προέρχον- ται πάντα, ἔξ ἐνὸς και μόνου προγόνου, δύναται νὰ φανῆ τερα- τώδης, εις ὄλους ὅσοι δὲν παρηκολούθησαν τās προσφάτους προόδους τῆς Φυσικῆς Ἰστορίας» κ.τ.λ.

Προτιμᾷ βεβαίως πᾶς τις νὰ συγκαταλέγηται εν τῷ κλάδει τῶν ἀμαθῶν, τῶν ἀγνωσύντων τās προόδους τῆς Φυσικῆς Ἰστο- ρίας, και νὰ θεωρῆ ταῦτα ὡς τερατώδη, ἡ νὰ παραδέξηται εἰκῆ και ἐπιπολαίως, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξηγήσεως, πὸς εν τῇ ἐξε- λίξει ὃν τι γένειεν ἀνθρώπος και ὄχι ἰχθύς ἡ ἐλέφας και ὄχι πτηνόν, ἀφ' οὗ μάλιστα ὁ Λαβρινίος, αὐτὸς οὕτως, βεβαίῳ ὅτι πᾶν ζῷκὸν ὃν, εἶνε συνέπεια ὄρσημένων φυσικῶν συνθηκῶν, ἐν αἷς ἀρχικῶς τίθεται τὸ ὠάριον, ἔξ οὗ κατάρχεται. Ἐκ τῆς μελέτης τῶν φυσικῶν και χημικῶν χαρακτήρων τοῦ ὄου, τοῦ τρόπου τῆς ἔξ αὐτοῦ ἀναπτύξεως τῶν διαφόρων συστημάτων, τῶν μεταβολῶν, τῶν σχέσεων, τῶν λειτουργιῶν, αἵτινες ἐγκα- θίστανται εις ἐκάστην νέαν φάσιν, τοῦ τρόπου ἐπὶ τέλους, καθ' ὃν τὸ νέον ζῶον λαμβάνει τὴν τελευταίαν μορφήν και τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ σύστασιν, ἵνα γίγνη ὃν ἀνεξάρτητον, ἐξῆ- χθησαν οἱ ἔξῃς τρεῖς οὐσιώδεις νόμοι.

- A'. Πᾶν ζῷκὸν ὃν προέρχεται ἔξ ὄου.
B'. Πᾶν ζῷκὸν ὃν προέρχεται ἐκ πατρὸς και μητρὸς*.
Γ'. Πᾶν ζῷκὸν ὃν, ἀνήκει εις τὸ εἶδος τῶν γεννητόρων αὐτοῦ.

Γνωστὸν ἄλλως τε ὅτι πρὸς συντέλειαν πλήρους ὀργανισμοῦ, τὸσον πολυπλόκου, ἀλλὰ και τὸσον στενῶς σινηνωμένου, ὅπως τὸ σῶμα τῶν ζῶων, πρέπει ὄλα τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὸν μέρη, νὰ εἶνε οὕτω διατεθειμένα, ὡστε νὰ προσαρμόζονται πρὸς ἄλληλα, και ν' ἀναποκορῖνώνται ἀκριβέστατα, ἵνα σχηματίσω- σιν εν τῷ συνόλῳ αὐτῶν πλήρως σύστημα. Ἡ σχέση τῶν ἀπο- τελοῦντων αὐτὸν ὀργάνων εἶνε τὸσον στενή, ὡστε οὐ μόνον οὔτε τὸ ἐλάχιστον μόριον δύναται ν' ἀλλάξῃ μορφήν, χωρὶς διόλκιμης ἡ σύστασις τοῦ ὀργανισμοῦ νὰ μεταβληθῆ, ἀλλὰ και ἐκ τοῦ σχήματος ἐνὸς ἔξ αὐτῶν συμπεραίνομεν μετὰ βεβαί- οτητας περὶ τοῦ σχήματος ὄλων τῶν ἄλλων. Ὁ Λαβρινίος ὅμως κηρύττει, ὅτι τὰ ὄντα μετασχηματίζονται ἀπὸ μυριάδων αἰώ- νων, ὑπὸ τὴν δύναμιν τοῦ νόμου τῆς φυσικῆς ἐξελίξεως, καθ' ὃν διατηροῦνται αἱ εις τὸ εἶδος ὀφέλιμοι ποικιλία και ἀποβά- λονται αἱ ἐπιβλαβεῖς. Εἰς τὸν νόμον τούτον τῆς ἐξελίξεως, ὀφείνεται κατ' αὐτὸν ἡ ὀργανικὴ πρόοδος. Αἰτία δὲ πάντων τούτων εἶνε ὁ ὑπὲρ ὑπάρξεως ἀγῶν, καθ' ὃν ἐφ' ὅσον εἶδος τι μεγαθύνεται και πολλαπλασιάζεται, αὐξάνουσι ἐπίσης και αἱ ἀνάγκαι αὐτοῦ χωρὶς ν' αὐξάνουσι κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν και τὰ πρὸς συντήρησιν χροιώδη. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται ἡ δυσ- κολία τῆς πρόμηθείας αὐτῶν, ἐντεῦθεν οἱ ὑπὲρ ὑπάρξεως τῆς ζωῆς φοβεροὶ ἀγῶνες. Τὰ ἰσχυρότερα ζῶα ὑπερσυχνοῦσι τῶν ἀσθενεστέρων, ἐπομένως ἡ ἰσχυρότερα γενεὰ μένει πάντοτε κυρία τοῦ πεδίου. Ὅταν μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς ἀσθενεστε- ρας, ἡ νέα γενεὰ, ἡ και ἰσχυρότερα, πολλαπλασιωθῆ, θὰ ἐπανα- ληφθῆ πάλιν ἡ αὐτὴ ἀγρία σιγή, καθ' ἣν τὰ ἀσθενέστερα τῆς γενεᾶς θὰ ὑποκαθίστωνται εις τὰ ἰσχυρότερα και θὰ ἐξαφανι- σθῶσιν. Συνέπεια ὄλων τούτων εἶνε ὅτι αἱ νεώτεροι, αἱ και ἐπιζῶσαι, γενεαὶ θὰ εἶνε ἰσχυρότεροι σωματικῶς και ἐν γένει

* Τὰ ἐρημαφόδιτα εἶνε σπανιότατα δὲν ἀνήκουσιν ἄλλως τε εις τὴν τάξιν τῶν σπονδυλοτόων, περὶ ὃν ἐνταῦθα πρόκειται.

τελειότερα κατά την διάπλασιν και επι- τηδειότερα των έλειψασών δια τον άγωνά της ζωής.

Είνε όμως και το τοιοῦτον ἀπολύ- τως άληθές;

Ανοτιχώς και ή θεωρία αυτή διαφρῦ- δεται υπό των γεγονότων. Λιότι εάν είνε άληθές ότι ο ύπερ υπάρξεως άγών ιδίδει διαρκώς την ύπεροχήν εις τά ισχυρότερα, πρέπει τά άσθενέστερα να εκλείψωσι και τά ισχυρότερα να επιζήσωσι. Έν τού- τούς συμβαίνει πολλάκις και το έναντίον. Λιότι ο Ίχθυόσαυρος και ο Πηλυσίαυ- ρος μεταξύ των θαλάσσιων τεράτων, το Δεινοθήριον, ο Μαστόδον, και ο Μα- μοιή μεταξύ των γερσαίων, ξεηφανίσθη- σαν έντελώς και πρό πολλού από του προσώπου της γής. Έάν δέ κρίνωμεν εκ των σωζομένων σκελετών αυτών, θα ήσαν ξεάπαντος φοβεροί ανταγωνιστάι έν τῷ άγῶνι της ζωής, τουναντίον δέ ζωά άπει- ρως μικρότερα και άσθενέστερα αυτών επιζῶσιν εισέτι.

Όπως ποτ' άν εζη το πράγμα, έχει- ρεται εύλογος ή άπορία του μελετητού, του μετά ζήλου προσπαθούτος να εύρη πῶς επιτυγχάνεται ή εξέηγησις της έμφα- νίσεως του ανθρώπου δια των φυσικῶν ὀδῶν, ήδη μάλιστα ὀποτε ή αυτόματος γένεσις απέδειχθη πάντῃ άδύνατος. Οφεί- λοιμε λοιπόν προκαταβολικῶς να πλη- ροφορήσωμεν αυτών, ότι ή τεραστία αυτή μεταβολή του πιθήκου εις άνθρωπον, ὄπως τυχαία ὄσα, κατά την θεωρίαν, και άνεν προδιαγεγραμμένου σχεδίου, έγινετο άπλοῦστατα, χάρις εις τους ὀδόντας. Άλλά και προς βανοπλοήσιν της επιθυμίας αυτου, παραθέτομεν ένταῦθα, σταχυολο- γούντες εκ των κλασιῶν βιβλίων της θεωρίας της εξέλιξεως τά εξής ὀλίγιστα, δυνάμενα ὄμως κάλλιστα να δώσωσι σαφή και πλήρη έννοιαν της άληθείας αυτής.

Ίδου πῶς άρχζει ή εξέλιξις.

«Οί τρομεροί οὔτοι κυνόδοντες, λέγει ή θεωρία, δι' ὄν ήσαν ὀπλισμένοι οί άρρενες, — δια τί μόνον οί άρρενες; — έβοήθηον αυτούς εις την άμυναν και ένιότη εις την προσβολήν. Άλλ' έφθα- σεν εποχή, καθ' ήν συνεβήσαντες βαθμηδόν να μεταχειρίζον- ται τους λίθους και άλλα ὄπλα, μεταχειρίζοντο ὀλιγότερον τάς σιαγόνες και τους ὀδόντας, ες οὔ προήλθεν ὄποτε αἱ σιαγόνες και οί ὀδόντες εραμυρύνθησαν εις βαθμόν τοιοῦτον ὄποτε να φθάσωσι τάς διαστάσεις, ὄς έχουσι τώρα». Και αἱ έποχαι ὀδοιστοι άλλα και τά αίτια άγνωστα τά ὀδηήσαντα τους τρι- χότους προγόνους να κάμωσι την καινοτομίαν ταύτην, τοσοῦτῷ μάλλον αξίαν μεζίονος ξεετασεως και σπουδής, καθ' ὄσον, ὄπως θέλει φανεί εκ των κατωτέρω, εις ταύτην κυρίως ὀφείλεται πάσα ή εξέλιξις του ανθρώπου. Άλλ' ένταῦθα ήδύνατό τις να παρατηρήσῃ: Διατί άραγε αἱ θήλειαι ήσαν έστερημέται τοιού- των ὀδόντων και συνεπῶς τοιούτων πολιτικῶν ὄπλων; Λιότι και επί τῇ ὑποθέσει ότι οί άρρενες ἴσποτικῶς (!) φερόμενοι ὑπε- ρήσπιζον έν ανάγκη το έτερον παγωνοφόρον ήμισυ των, πῶς αἱται ὑπερήσπιζον έναντάς έν έλλείψει των άρρένων; Πῶς δέ έγινε παρ' αἱται ή άρχή της εξέλιξεως; Άλλ' ὄς ακολουθήσω- μεν την περαιτέρω σειράν των μεταβολῶν. «Κατ' άρχάς οί πρό- σθητοι πόδες—χειρες—άδέξιοι ὄντες, προσέκτησαν σὺν τῷ χρόνῳ μεγάλην επιδεξιότητα, εως ὄτου απέβησαν τά θαυμασία ὄργανα, δι' ὄν ὁ άνθρωπος έβεβαίωσε την κυριαρχίαν του Σύμπαντος. Νομίζομεν ότι ή φράσις «προσεκτήσαν σὺν τῷ χρόνῳ» οὔδῶ- λως τῇ άληθείαι είνε σαφής και επιστημονική εξέηγησις του τρόπου, καθ' ὄν διεπλάσθη ή θαυμασία ανθρώπινη χείρ, δι' ης έβεβαίωθη ή κυριαρχία του Σύμπαντος. «Όσον δια τους ὀπισθίους—πόδας—έπειδή αἱ κινήσεις του κορμου ξεηνάγκαζον να λάβωσι βάσιν επί του εδάφους, έσαληρύνθησαν και έχασαν

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΞΕΝΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Είνε ὄχι συχνάί αἱ περιπτώσεις κατά τάς ὄποιαις δυνάμεθα να επανίσωμεν την έν τῷ έξωτερικῷ άντι- προσώπειαν του Κρότους και είνε λίαν εύχάριστον ὄταν δυνάμεθα να το κάμωμεν.

Άπό την Θεσσαλονικίαν μας γράφουν ένθουσιασῶδῶς δια τον εκεί Γεν. Προξένον της Έλλάδος κ. Άνδρέαν Παπαδιανμαντοπούλου, δικαίωτάι δέ τουιστοτόπως άλλην μίαν φράσιν ή γνώμη, ήν δια τον εκ των έλευτε- τέρων προξένων μας έχουσι ή γνώριζόντες τά πράγματα.

«Ο κ. Άνδρ. Παπαδιανμαντοπούλος, εκ της μεγάλης Πατριαικής οίσουγιαις, ἀποδηήσας εως τώρα υπηρέ- τησεν άρτια την έντιμῶν άνδρῶδ ὄχι μόνον κοινῶς τάς ὑποθέσεις των Έλλήνων ὑπηκόων, ὄχι μόνον προθύμῳ προστάτου των, άλλα και διλωμάτου προ- κισμένου με θάρρος, με βανότητα, με γνώσαν τελείαν των ζητημάτων, με ευρίτητα βλέψων, άνδρῶδ μη φοβούμενος τά ὄξιομά του ή ὄς έντολήν ἀδιάκοπον δημοκρατικῆς και εὐσυνειδήτου ξεησιας.

Έν Κωνσταντινουπόλει, ὄπου ὑπάρχει πῶν μετα- τετῇ εις Θεσσαλονικίαν, οί ὄμονοι των ξεετιμήσαν και τον ήγάμησαν, τώρα δέ οί Θεσσαλονικεῖς Έλλη- νες τον ἀποκαλοῦν «πατέρα». Η «Εικονογραφημένη» παρουσιάζουσα εις τους ἀναγνώστῃς της τον πολιτι- κῶν άνδρα νομίζει ότι εἰπατέλει καθήκον.

τά ἀποφυλτικῶς μέσα της σημερον, αἱ αἰουραι και αἱ κόνεις. Η εξέηγησις αυτή είνε συγχρόνως και γελοία και άνεπιση- μονική. Τά τέκνα των οὔτω τεχνιτῶς ἀποφυλωθεισῶν φεφίλων και πάλιν να φέρωσι τριχῶτον το δέσμα, ὄπως τά τέκνα της τυφλής, έχουσι ὀφθαλμούς και της ακρωτηριασθεισης τῆς ὄρα, έχουσι τοιαῦτα. Δια των θεωριῶν τούτων φρονούσιν ότι εξέ- ηγησαν έπαρκῶς την εκ πιθήκων καταγωγην του ανθρώπου, ἴδιως μετά την υπό του Όλλανδῶδ στρατιωτικῶδ ἱατροῦ Εδγε- νίου Λυβοά, ἀνακάλυψιν κατά το 1894, του ἀπολειθωμένου πιθήκωνθρώπου της Ίάβας.

Άλλά ποία ή σχέση της ἀνατομικής κατασκευῆς του ἄνθρω- πίνου σώματος και της του πιθήκου; Η ὄρθια στάσις ἰδιᾶ- ζει τῷ ἄνθρωπῳ, δέν προσέχεται δέ οὔτε ες ἀνατροφής οὔτε ἀπό ξεην, ἀλλ' είνε αναγκαία συνέτεια της ἀνατομικής αυτού διαπλάσεως. Έκ του ἄνθρωπίνου σώματος, ελλείπει ὁ νοτιαῖος σύνδεσμος, ὁ ὑποστηρίζων δίαν μοχλοβραχιόνος την κεφα- λην των τετραπόδων ζῶων. Η ἄρθρωσις της κεφαλῆς ήμῶν μετά της σπονδυλικῆς στήλης είνε τοιαύτη ὄποτε ή ἴσορροπία αἱται δέν δύναται να επιτευχθῇ ή μόνον έν ὄρθια στάσει. Τουναντίον παρὰ τῷ πιθήκῳ και ὁ νοτιαῖος σύνδεσμος ὑπάρ- χει και οί μῦς του τραχήλου ἀρκούντως άνεπτυγμένοι προς στήριξιν της κεφαλῆς τοιαύτην στάσιν έχούσης. Ο πιθήκος έχει το πρόσωπον οὔτω διατεθειμένον ὄποτε μόνον ὄταν βαδίξῃ τετραποδητε βλέπει προς τά εμπρός. Τουναντίον παρὰ τῷ ἄνθρωπῳ τούτο συμβαίνει μόνον έν τῇ ὄρθια στάσει. Ο ξεκέ- φαλος το σπουδαιότατον, το ἀνώτατον και πολυπλοκῶτατον

την εύκαμψίαν των, το δέσμα έγινετο πυκνότερον και στερεότερον κτλ. οὔτως έγινεσαν οί πόδες.» «Έφ' ὄσον οί πρόγο- νοι έπασαν να κάμωσι χρῆσιν των ὀδόν- των ὄς ὄπλων, ήνωροῦθητον εκάστην ήμέ- ραν περισσότερον δια να ριπτοσι καλ- λίτερα τους λίθους, ες οὔ προήλθεν ή συνήθεια να κρατῶνται επί μάλλον στα- θερότερον επί των ποδῶν. Προς την συνήθειαν ταύτην ξεετικιοῦμενοι επί μάλ- λον και μάλλον, έγινεσαν δίποδες.»

Συμφώνως τῇ γνώμη των ξεζῶχον επι- στημόνων, ὄν τά σοφά συγγράμματα έχομεν ἀνά χειρας, και ήν δια το μεμ- τρημένον του χρόνου περιετικῶτατα μέν, λίαν δ' ἀκαλαισθήτως διεμηνειόμεν εις τάς γραμμῶς ταύτας, έχομεν πληρέστατα δίκαιον λέγοντες έν άρχῇ ότι ο Λαρβινι- σμός παρέχει μέν εύκολον την εξέηγησιν της εξέλιξεως των ειδῶν, στήριζεται ὄμως επί ὑποθέσεων λίαν θρασεῖων.

Η δέ περίφημος οὔρα πῶς ξεηφανί- σθη; Χάρις πάλιν εις τους ὀδόντας, να ἀποδειχθῇ ότι πάσα ή εξέλιξις του πιθή- κου εις ἄνθρωπον έγινεν άφ' ὄτου έπασ- αν οί πρόγονοι να μεταχειρίζονται τους ὀδόντας ὄς ὄπλα. Λιότι μεταχειριζόμενοι πλέον τάς χειρας αυτών, δέν είνον ἀνάγ- κην, ν' αναροχῶνται επί των δένδρων προς ασφάλειαν, ες οὔ ή οὔρα ἄρροτος καταστάσα, περιήλθεν εις ἀτροφίαν και ξεέλιπε σὺν τῷ χρόνῳ. Θέλετε τώρα να μιθήτε πῶς ξεέλιπε και το τριχῶτον του δέσματος; Ο περίφημος ἰδουτης της θεω- ρίας, δίδει ἀπλοῦστατα και την εξέηγησιν αυτήν με την συνείδησιν ήσυχον. Κατ' αυτών το ἄτριχον δέσμα προήλθεν εκ της ἀποφυλώσεως ήν έκαμον αἱ πρώται θή- λεια, λόγῳ φιλαρσεκειας, να ἀρέσωσιν εις τους άρρενας (!!) «La femme pri- mitive a du se depouiller de ses poils dans quelque but d'ornementation. (Darwin. La Descendance de l'homme). Πῶς δέ έγινετο ή ὀδνηρο- τήτη αυτή ἀποφυλώσεως ὀλοκλήρου του δέσματος, δέν μας λέγει ή θεωρία, ἀρή- νουσα ἴσως να έννομηθῇ οἰκοθεν, ότι ὑπήρχον και κατά την εποχήν εκείνην,

τούτο ὄργανον των πνευματικῶν λειτουργιῶν, έχει ὄγκον πολῷ μεγαλύτερον παρὰ τῷ ἄνθρωπῳ, ή δέ διάταξις των ελίων αυτου (χροταφοσφρηνοειδής) πλὴν ἄλλων διαφορῶν παραλλῶ- σει πολῷ παρὰ τῷ πιθήκῳ. Άλλά ποία σχέσις ὑπάρχει μεταξύ της ἀνατομικής κατασκευῆς της ἀνθρωπίνης χειρῶς και των προσθίων ποδῶν του πιθήκου, ἄρου και αυτή ή έν τῷ σώματι θέσις αυτών διαφέρει πολῷ από του ἄνθρώπου εις τον πίθη- κον. Επίσης οί πόδες του ἄνθρώπου πολῷ διάφοροι, δει- κνύοντες δια της κατασκευῆς και διατάξεως αυτών ότι είνε πεπλασμένοι μόνον δια την ὄρθιαν στάσιν του σώματος. Η περαιτέρω ὄμως ἀναγραφή, ήν ἀπαιτοῦσιν αἱ λεπτομερεῖς ἀνατομικαι διαφοραι, ήθελε φέρει ήμῶς λίαν μακράν, ένῶ και μόνον δια της άμεσου παρατηρήσεως φθάνομεν εις το ποθοῦ- μένον συμπέρασμα. Λιότι ὁ ἄνθρωπος κατέχει το δῶρον του «ἐνάρθρου λόγου», ἀνασποσάσεως μετά της φύσεως αυτου συν- δεδεμένοι, τουναντίον δέ ὁ πίθηκος στερείται λαλιᾶς, τοῦδ' ὄπερ καθιστᾶ τὸν εἰδεδῆς τετράπονον κατώτερον πολλῶν ἄλλων ζῶων και διη μερικῶν πτηνῶν, αἱνα δια της συνήθειας μαν- θάνουσιν, οὔχι μόνον λέξεις, άλλα φράσεις ὀλοκλήρους ν' ἀπαγ- γέλωσιν. Οὔτε λοιπόν κατά την ἀνατομικήν κατασκευην οὔτε κατά τάς λειτουργίας των ὄργάνων, ὀμοιάει ὁ πίθηκος τῷ ἄνθρωπῳ και καθῶς λέγει ὁ Agassiz «χρειάζεται να φθάσῃ τις εις την φανωμενικήν ὀμοιότητα να παρῶη τάς μεγάλας και οὔσιῶδες διαφορας, αἱτινες κάμνουσι τον ἄνθρωπον, ὄσον ταπεινῶν και κατώτερον και αν κατέχῃ βαθμῶν να μένη πάν- τως ἄνθρωπος, και τον πίθηκον ὄσην ὄτερονον και αν κατέχῃ τάξιν μεταξύ των ὀμοίων του να είνε πάντοτε πίθηκος». Αἱτά λέγει ή άληθής επιστήμη. Είνε πλέον ζήτημα αἰσθητικῶς, και πᾶς τις είνε ελεύθερος να ισχυρίζεται ότι κατέχεται εκ του εἰδεδῆδῶς ζῶου ή ἀκόμη ότι είνε και τέλειος πίθηκος. Η εκ πιθήκων ἐθνικότης ἄρου μόνον αυτών. Τι δέ να εἰπομεν περὶ της θαυμασίας, της ἀνυπολόγιστου, της τεραστίας πνευ- ματικῆς του ἄνθρωπου ὑπεροχῆς; Αἱτός οὔτος ὁ Λαρβίνος ὀμολογεῖ ότι ή διαφορὰ είνε ἄπειρος και έν περιπτῶσει καθ' ήν συγχρίνομεν προς τον πίθηκον τον μάλλον καλῶς διαπε- πλασμένον, ενα εκ των κατωτέρων ἄγριων ἄνθρώπων, στερού- μένον λέξεων να σημάνη ἀριθμῶν ὑπερβαίνοντα τά τέσσαρα,

*... Cette machine merveilleuse qui attache de nous à tous les objets, à toutes les qualités et qui suscite des pensées qui d'ailleurs ne pourraient ce développer sans le langage, en admettant que les sens les aient provoquées. Chauncef Wright. Limits of Natural selection.

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΜΑΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ Μ. ΛΕΒΕΝΤΗ

Οί στίχοι του ὄσματος είνε του ὀδοῦμου Κλεάνθους Τριανταφύλλου εις την μνήμην του ὀποίου ή «Εικονογραφημένη» ἀφιέρω- σεν ἄλλοτε τάς σελίδας της. Τοῦς ξεγραφεν ὀ ποιητής ὄταν, κατά την δύσιν του βίου του, ήγάπησε θερμῶς ἄθῶνα κορασία «ποῦ τον ἐπότισε το ἄθανατον νερό και ἀνεβίωσεν ὄς ὀ Φάουσι και επανεῦρε τά παιδικῶς τον συγχνήσεις» εις τά περασμένα νεάτα του τά ὀποια ψάλλει:

Τά περασμένα νεάτα μου ή νεύσις της ποιζει και της ζωής μου το δένδρι θυμῶς και ξανανθίζει. Τά μαρμάρια φέλλα του, να, πάλιν παρουσιζοῦν ξεγῶνε το χνόταπον και σὶα κλαυθῶ χροῖζον τῇ φροσά της ἄνοιξης. Τῇ γῶδιμα τους στολίζον και ζωῶνται μαγικάρα, ὄροσάτα, μρωδῶτα και γλυκοκελαδήματα και περασμένα νεάτα.

Εις το ὄσμα μεταξύ του δεντέρου και τρί- του στίχου και του τετάρτου και πέμπτου παρεμβάλλεται ή επανάληψις:

Τά περασμένα μου τά νεάτα, τά νεάτα μου.

«Οτι ὁ ἄνθρωπος εἰδημογενήθη τελευταῖος, δηλαδή μετά την δημιουργίαν ὄλων των ἄλλων ζῶων, είνε τόσον καταφανές, θρησκευτικῶς μέν εκ του Βιβλίου της Γενέσεως, επιστημονικῶς δέ εκ έν πορισμάτων της Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας, ὄποτε οὔδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη να καταφύγωμεν εις ξετενετέ- ρας ἀποδείξεις περὶ τούτου. Οτι ὄμως ή έμφάνισις αυτου επί της γῆς ἀπετέλεσε γεγονός, ὄλος ξεαιρετικῆς σημασίας, καθ' ὄσον ὁ ἄνθρωπος δέν ὑπῆρξε μόνον ή τελευταία λέξις της Δημιουρ- γίας, άλλα πρό παντός ὁ ἄρχικός αυτής σκοπός, ἀποδεικνύεται καταφανῶς εκ των ξεξῆς.

Πάντα τά πρό αυτου δημιουργηθέντα ζωά, διέμειναν ἀδιά- φορα και ἀσυνείδητα εις την σειράν των φαινόμενων της Δημιουργίας. Η γῆ πάσα εφαινετο ἄναγοντος προσδοκῶσα την εμφάνισιν αυτου, παρείχε δέ μέχοι της ἐποχῆς εκείνης θέαμα ὄπως θλιβερόν. Άκαλλιέργητος ἄπ' ἄρου εις ἄκρον. Τά διάφορα αυτής φυτά φρόδην μίγδην άνευ τάσεως τινῶς και σποπῶ, άλλα φρόμενα κατά τύχην. Οὔδέν ήδύνατο να δεῖξῃ ότι αἱτη περικλείει πολιτικῶς ὄθησαστος. Οὔδέν εἰχον τεχνῶ- τον ἐπικουρεῖ τάς δυνάμεις αυτής, οὔδέν ξεοραζει αἱτην. Τά ζωά ἀκολουθοῦσιν αυτομάτως τον κύκλον της ὑπάρξεως των. Τρώουσι, γεννῶσι και ἀποθνήσκουσι. Οὔδέν ἄλλο ξετελοῦσιν ή να πληθύνονται, ν' ἀλληλοσπαράσσονται και να πληρῶσι τά σπήλαια και τάς ὄπας εκ των σκελετών αυτών. Τά ὄσθενέστερα ξε αυτών ζητοῦσι προστασίαν και σκέπην εις φυσικῶς καταφύ- για. Η θάλασσα ή κατέχουσα τά τρία τέταρτα του ήμετέρου πλανήτη, παρέχει θέαμα ἄπεράντον μοναξίας και ὄριζοντας ἀτελειτήτους. Οὔδέν ἴστιον την διαπερᾶ, οὔδέν πλοῖον την διαυλακῶνει. Έκ των βυθῶν αυτής οὔδέν ξεάγεται.

Ἡδη ἀναφαίνεται ὁ ἄνθρωπος και το πᾶν μεταβάλλεται. Οί ἄγροοι κατοικοῦνται. Η γῆ καλλιεργείται και καλύπτεται υπό γεννημάτων. Έκ των παρθένων δασῶν ξεάγεται ξυλεια, ἀνάπτεται το θεῖον πῦρ, και κίζονται οἰκίαι. Διανοῖγονται τά βῆθη της γῆς και εκ των ἐγκάτων αυτής ξεερχονται πολιτικῶι ὄθησαστος. Τά ζωά δέν μένουσιν ἄδρανῇ, άλλα πλείεστα ξε αυτών προσλαμβάνονται εις την ὑπηρεσίαν του ἄνθρώπου. Το πᾶν δέ συντελεῖ εις την πρόδον αυτου και τον πολιτισμόν.

[Έπεται το τέλος] ΔΡ ΙΩ. Α. ΧΑΡΙΣΙΑΔΗΣ (Τόντα)

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Όπως λέγουν και όπως έχουν να κάμουν με τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα τοῦ Ἑλλήνου...

Ἐπιχειρήσεις καὶ συνεταιρισμοὶ ἐντούτοις εἶναι συναφή, καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν Ἑλλάδι σπανίζουσιν...

Ἐδῶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ λείπουν ἐντελῶς καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ οἱ συνεταιρισμοί. Διὰ τοῦτο ἀναφέρονται μετὰ θαυμασμοῦ οἱ δύο ἢ τρεῖς συνεταιρισμοὶ τοῦ ὑπάρχοντος...

Ἐν Ἀθήναις φέρονται τὰ σπήτια σὰν δόντια μικροῦ παιδιοῦ καὶ τὸ ὄνειρον ἐκάστου μόλις ἀποταμιεύσῃ κάτι ἐκ τῆς ἐργασίας του...

Οἱ Χῖοι οἱ ὁποῖοι ἔχουν εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν ἀνεπτυγμένον τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ...

Τὴν ἐξηγήσει μᾶς δίδει χαριτωμένον ἀνέκδοτον τὸ ὁποῖον μοῦ ἀφηγήθη γνωστὸς μεγαλέμπορος τῆς οδοῦ Ἐρμοῦ:

«Δύο ἔμποροι συνεταιρισθέντες ἠνοῖξαν μέγα ζυλευμπορικὸν κατάστημα εἰς Πειραιᾶ. Ἦσαν καὶ οἱ δύο νυμφευμένοι καὶ ἡ ἐργασία των ἐξηπλοῦτο θαυμασίως...

Ἐνα βράδι συνηντήθησαν τὰ δύο ζεῦγη εἰς μίαν ἐσπερίδα. Ἡ σύζυγος τοῦ οἰκονόμου συνταίρου δὲν ἔπαυε νὰ ζηλοφθονῇ τῆς τουαλιέττες τῆς ἄλλης καὶ ὅταν ἐφρυγαν ἐπετέθη τοῦ συζύγου της...

—Μὰ γυναῖκα, τῆς λέγει, δὲν περισσεύουν. Βάζουμε στὴν μπάντα νὰ κάνομε κανένα στητάκι.

—Κ' ἐκεῖνοι δὲν βάζουν στὴν μπάντα θαρρεῖς; Κάνουν ὁμως καὶ λούσα.

—Ἀμ δὲν εἶναι κ' ὅπως λές. Δὲν εἶναι καὶ τὰ καζάντια μᾶς πᾶσι τόσα.

—Ἄντρα μου μᾶς κλέβει ὁ σύντροφος. Ἐκεῖνος τὴν ἐκάνταζε καλά, τὸ ἐσημείωσε στὸ μυαλό του καὶ ὅταν τὴν ἄλλην ἡμέραν εὐρέθη στὸ γραφεῖον των μόνος τὸ ἐνθυμήθη πάλιν.

—Κλέβεις ἔ; Στάσον νὰ σοῦ δεῖξω γὼ πὼς κλέβουν. Ἐνας ἐργολάβος οἰκοδομῶν παρουσιάσθη μετ' ὀλίγον νὰ ἀγοράσῃ ταβανσαίνια, μαδέρια, βελόνες κ.λ.

Ἐπειτα ἐπήγε καὶ ἄλλος καὶ ἠγόρασε ποτιστήρια καὶ καριντιές κ.λ. Ἐνα εἰκοσιπεντάριοιο πάλιν στὸ βαρέλι καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, δασάς ἦτο μόνος εἰς τὸ γραφεῖον.

Ἄλλ' ἦρχισε καὶ ἡ γρίνα μεταξὺ τῶν δύο συντρόφων. Γρίνα γιὰ τὸ ἓνα, γρίνα γιὰ τὸ ἄλλο, γιὰ ψύλλον πηδήμα. Εἶχε τελειῶς ἐκλείψει ἡ καλὴ πίστις. Τέλος ἐφθασαν εἰς τὸ ἀπροχώρητον καὶ ἀποφασίζουσιν νὰ χωρισθῶν.

Κάνουν ἀπογραφήν τῆς εἰς εἶδος περιουσίας τοῦ καταστήματος, μοιράζουσιν ἕξ ἴσων τὸ περιεχόμενον του, φθάνουσιν εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ γραφείου, με ἀμοιβαίως ἐκχωρήσεις καὶ ὑποχωρήσεις μοιράζουσιν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ ἔμμεν μόνον τὸ γραφεῖον καὶ τὸ πολυτίμιον βαρέλι.

—Αἱ πάρε σεις τὸ γραφεῖο, λέγει ἐκεῖνος ποῦ ἐτροφοδοτοῦσε τὸ βαρέλι, καὶ κρατῶ ἐγὼ τὸ βαρέλι.

—Ἄ ὄχι δά. Δὲν πειράζει. Παίρω γὼ τὸ βαρέλι καὶ σεις πάρετε τὸ γραφεῖο.

—Ὁχι, ὄχι. Σὰς ἀνήκει τὸ γραφεῖον.

—Μπᾶ καὶ τί εἶναι αὐτὰ ποῦ ἔκαμα ἐγὼ ἐμπρὸς εἰς τοὺς κόπους σας; Τὸ γραφεῖον εἶναι δικαιοματικῶς δικόν σας.

Τὴν ἀβρότητα αὐτὴν διαδέχεται κάποια ἀδιάρθρωσις ἀξιώσεως ἐκατέρωθεν ἐπὶ τοῦ βαρελιοῦ, ἔπειτα μία ἀδυστηρῆσις καὶ ἐπὶ τέλος ἐπακολουθεῖ καυγᾶς.

—Τέλος πάντων θέλεις νὰ τσακωθοῦμε, βρε ἀδελφέ; Ἐγὼ σοῦ φράνικα τόσο εὐγενής.

—Μὰ κ' ἐδῶ καυγαζήεις εἶσαι;

—Αἱ δὲν σοῦ τὸ δίνω τὸ βαρέλι στὰ τελευταῖα. Πάρε κοτζᾶμι γραφεῖο. Τί θές ἄλλο;

Ἀρπάζει τὸ βαρέλι, ἀλλὰ τὸ ἀρπάζει καὶ ὁ ἄλλος. Προσέχουσιν καὶ οἱ δύο νὰ μὴν ξεσκεπασθῇ, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἀδιάρθρωτον ἀναποδογυρίζει καὶ γεμίζει τὸ πάτωμα ἀπὸ χαρτονομίσματα.

Τριάντα χιλιάδες ἐμίψευσαν ἐπάνω εἰς τὰ σανίδια. Οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ δύο τὸ ἐτροφοδοτοῦσαν.

Σὲ νὸν ε βέρρο ε μπὲν τροβάτο.

ΜΙΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΙΚΟΘΗΡΩΝ

Τὴν ἱστορίαν τοῦ προικοθήρα τὴν ἔγραψα ἄλλοτε. Εἶνε μία ἀπὸ τὰς παλαιότερας πηγὰς τῆς Ἀνθρωπότητος ὁ προικοθήρας καὶ μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ὀμήρου ὁ γαμβρὸς ἦτο ὑπόχρεος νὰ δίδῃ προίκα εἰς τὸν πατέρα τῆς νύμφης. Καὶ τὸ εὐτύχημα αὐτὸ ὁμως ἔξουδετερώσεν ὁ προικοθήρας προικοθηρῶν ἀρνητικῶς, οὕτως εἶπεν, διότι ὑπερχεόν τὸν πενθερὸν του νὰ τοῦ δώσῃ μέρος τῶν ὄσων εἶχε λάβῃ.

Δὲν διήρκεσε ὁμως πολὺ ἡ χρυσὴ ἐκεῖνη ἐποχὴ, διότι εἰς τὸν Ὀμηρον πάλιν συναντῶμεν τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς προικοθηρίας, με ἐκεῖνους τοὺς προικοθηρῶν πάντων θρασυτάτους μνηστήρας, οἱ ὁποῖοι ἐξεκίνησαν ἀπὸ παντὸς σημεῖον τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν γενναίαν προίκα τῆς ἀτυχοῦς Πηνελόπης.

Ἡ εἰμπορεῖτε νὰ εἴρετε δεύτερον ὄρον συγκρίσεως διὰ τὸν Ἰπποκλείδην, ὁ ὁποῖος ἐχόρευσε με τοὺς πόδας ἐπάνω καὶ τὴν κεφαλὴν κάτω γάρον προικός;

Πολὺ ἐνωρίς λοιπὸν ἡ προῖξ ἐθεωρήθη ἀπαραίτητος ἀποζημιώσις διὰ τὸν γάμον, ὁ ὁποῖος πάλιν ἀνέκαθεν ἐθεωρήθη συμφορά, ἀπὸ τὸν γάμον τοῦ πρωτοπλάστου ἕως τὸν τοῦ Ἀθηναίου ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἠρώτων: «Γάμον σοὶ δίδωσιν ὁ πατήρ; Τί γὰρ ἡδίκησας ὥστε νὰ πεδηθῆς;»

Εἰς τοὺς χριστιανικοὺς χρόνους ὁ προικοθήρας προκαλεῖ τὰ ἀναθήματα τοῦ Χρυσοστόμου. Ὁ ἱερός ἀνὴρ ὀλοκλήρον ἀπήγγειλε κατὰ τὸν προικοθηρὸν φιλιππικόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον σταχυολογῶ τὰ ὀλίγα αὐτά:

«... Ὁ δεῖνα, λέγουσιν, ἔγινε πλούσιος ἀπὸ τὴν γυναῖκα του. Δὲν ἐντρέπεσαι νὰ φέρῃς τοιαῦτα παραδείγματα; Χιλίας φορὰς νὰ ἐγενόμην πένης, ἦκουσα νὰ λέγουν πολλοὶ, παρὰ ποῦ ἔλαβα πλοῦτον ἀπὸ τὴν γυναῖκα. Διότι τί εἶνε ἀηδέστερον αὐτοῦ τοῦ πλοῦτου; Καὶ τί πικρότερον αὐτῆς τῆς εὐπορίας; Καὶ τί ἀδυσχερότερον παρὰ νὰ γείνης κάτι τι ἀπὸ αὐτὰ καὶ νὰ λέγεται ἀπὸ ὅλους, ὁ δεῖνα ἔγινε πλούσιος ἀπὸ τὴν γυναῖκα του; Διότι παραλείπω τὰς ἐσωτερικὰς ἀηδίας, ὅσαι συμβαίνουσιν ἀπ' αὐτά. Τὴν ὑπερηφάνειαν τῆς γυναίκος, τὴν δουλοπρέπειαν, τὰς φριδας καὶ τοὺς ἐμπαιγμοὺς τῶν ὑπηρετῶν: «Ὁ πεινασμένος, ὁ κουρελιάρης, ὁ ἄτιμος τῶν ἀτίμων. Τί εἶχε ὅταν ἦλθε; Δὲν εἶνε ὅλα τῆς κυρίας;»

Εἰς μάτην ὁμως οἱ ἱεροὶ λόγοι.

Τώρα τελευταῖα ἐξεσφενδονίσθη κατὰ τοῦ Ἐρωτος ἀπὸ τὸν «Σατανᾶν» τὸ ἐξῆς προικοθηρικὸν τετρασύχον:

Τοῦ κακῶν κοκορεύεσαι! Δὲν πιάν' ἡ αἰτία σου. Κατεργαζᾶτο! Δὲν περνᾶει σ' ἐμᾶς ἐδῶ ἡ μοιγία σου. Μὲ τὸσο, βέλῃ καὶ φτερά πλιά δὲν μᾶς τρῶς τὸ μάτι... Φέρνεις παράδες; Τότε ναί! Μὲ γειά σου καὶ σ' πολλὰ τη...

Ὅσους ὁμως αἰῶνας καὶ ἂν ἐβασάνισε τὸ γένος τῶν πενθερῶν καὶ τὰς νεαρὰς θυγατέρας των ἡ πληγὴ τοῦ προικοθήρα, ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἐσυνείθησε με αὐτὴν καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν ἐπὶ Τουρκοκρατίας κατὰ τὸ ἔτος 1737 μίαν ἐπανάστασιν κατὰ τοῦ προικοθήρα γενομένην ἐν Ἀθήναις.

Φαίνεται ὅτι ἐν Ἀθήναις ἡ προικοθηρία κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ Νεοφύτου εἶχε φθάσῃ εἰς τὸ μὴ περαιτέρω, ἠγαγκάσθη δὲ οὕτως νὰ ἀπολύσῃ πατριαρχικὸν γράμμα, ἀληθῆς κεραινοβόλημα, κατὰ τῶν Ἀθηναίων προικοθηρῶν.

Ἀπὸ τὴν φρασεολογίαν τοῦ γράμματος, τῆς ὁποίας δείγματα δίδω, φαίνεται ὅλη ἡ φρόνη τῆς ἐποχῆς κατὰ τῆς προικός.

Τὸ γράμμα ὁμιλεῖ περὶ «κοινῆς δυστυχίας τε καὶ δυσπραγίας» εἰς τὴν ὁποίαν περιέπεσαν οἱ Ἀθηναῖοι γονεῖς διότι ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ μὴ δίδουν εἰς τὰς θυγατέρας των μόνον «ἄσπρα μετροῦτὰ... ἀλλὰ καὶ πράγματα καὶ κτήματα, ἐλαιόδενδρα δηλαδὴ, ἀμπέλια, χωράφια, μάλαγμα, μαργαριτάριον καὶ φορεῖματα ρουχικὰ οὐ τῆς τυχοῦσης τιμῆς ὄντα». Αὐτὴ ἡ προικοδοσία ἔφερε τρομερὰ ἐπαλοῦθη. Οἱ γονεῖς, λέγει τὸ Πατριαρχικὸν γράμμα, ὑποπίπτουν εἰς τὴν ἐσχάτην δυστυχίαν διότι ἀναγκάζονται νὰ ἐκκενώσῃ τὴν οἰκίαν των καὶ νὰ ζοῦν «ἐν ἐνδείᾳ ἐσχάτῃ ἀτιμίας», «ἀναβερνητούς δὲ καὶ ἀπρονοήτους» νὰ ἀφίνουν τοὺς ἄρρενας παῖδας. Συνήλθον λοιπὸν οἱ γονεῖς ἐνώπιον τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται τὸ γράμμα, τὸ κακὸν «μικροὶ ἀνεχόμενοι» καὶ «καταπονηθέντες καὶ ἐπιγινόντες ἑαυτοὺς μεγάλως στενοχωρηθέντας καὶ κατὰ μικρὸν κινδυνεύοντας τέλος ἐξαφανισθῆναι».

Ἐδίδον προίκας, ὅπως τὸ γράμμα ἀναφέρει, διότι ἦθελον νὰ μὴ ὑστερήσουν τῶν ἄλλων πενθερῶν, «ἐκόντες ἀέκοντες ἀκολουθοῦντες τῇ τοιαύτῃ ἀτάξιᾳ τῆς ὑπερβολῆς», ἀλλ' ἐπὶ τέλος τὸ πρᾶγμα κατήνησεν ἀνυπόφορον καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐκλήθη ἐπίκουρος ἐναντίον τῶν προικοθηρῶν, ὅπως καλεῖται εἰς τὰς λιτανεῖας ἐναντίον τῶν ἀρουραίων.

Ἐπίσθησαν συνεπείᾳ τῆς ἐπαναστάσεως αὐτῆς αἱ προίκες καὶ διηρέθησαν εἰς τὰς τάξεις.

Ἡ πρώτη τάξις ἀπερασίθη ὅπως «ὑπόχρη διωρισμένη εἰς χίλια πενήντα γρόσια». Αὐτὴ ἡ προῖξ ὀρίσθη ὡς «πρώτη καὶ ἐξαιρέτος» καὶ ὅρος «ἀνυπέρβλητος» καὶ «ἀκαταπάτητος» καὶ «ἀμετάθετος».

Τὸ γράμμα ἐπεξηγεῖ τὰ τῆς διατιμῆσεως. Εἰς τὰ χίλια πενήντα γρόσια περιλαμβάνοντο καὶ ἡ ἀξία ὄλων τῶν διδομένων πραγμάτων τῶν «μουλκίων, τοῦ μαλάγματος, τοῦ μαργαριταρίου, τοῦ χαλκώματος, τοῦ στάγκου, ἔτι δὲ καὶ τῶν δωρισμένων σὺν τούτοις ρουχικῶν, ἦτοι δέκα ὑποκαμισσοφοράων καὶ οὐ πλείονων—συνγγώμην διὰ τὴν ἔκφρασιν, ἡ ὁποία ὁμως δὲν εἶνε ἰδιὰ μου, ἀλλὰ τοῦ Πατριαρχοῦ—, δέκα μτολίων, δύο κρεββατοστρωσίων μετὰ τῶν ἐπακολουθούτων αὐτοῖς νυμφικῶν κοσμημάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιτιμιῶν».

Ὅλα αὐτὰ θὰ ἐξετιμῶντο καί, ἂν δὲν ἐφθάνον τὴν ἀξίαν

τῶν χιλίων πενήντα γροσίων, ἀνεπληροῦτο αὐτὴ ἀπὸ μετρητὰ ἄσπρα.

Μετὰ τὴν «πρώτην» αὐτὴν καὶ «ἐξαιρέτων» προίκα, ἤρχοντο ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη.

Τὸ γράμμα ἔκρινε περὶ τὸν νὰ τὰς ὀρίσῃ αὐτάς. Αὐτὰ ἔμειναν «ἀδιόριστοι μὲν κατ' ἀριθμὸν ὁμως ὀλιγοτέρας καὶ κατωτέρας ποσότητος» συμμετρικῶς.

Οἱ Ἀθηναῖοι συνελθόντες ἀπεράσισαν τὴν διατιμῆσιν αὐτὴν νὰ τὴν ὑποβάλουν διὰ τοῦ Μητροπολίτου εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ νὰ «δεηθῶν» νὰ καταναρωθῇ, ὅπερ, ὅπως εἶπον, ἔγεινε.

Ὁ Πατριάρχης συμβουλευθεὶς τὴν Σύνοδον συνεφώνησεν ὅτι ἔπρεπεν οἱ προικοθηροὶ νὰ καταθῶν διὰ νὰ προληφθῇ ἡ ἐκ τῶν ἀπαιτησῶν των «κοινὴ πανωλεθρία» καὶ ὁ «ἐσχάτος ποσότητος». Διὰ τὴν ἐκτίμησιν ὄριζον ἔμεινον πρᾶγματογενόμενος.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἐπαναστάσις ἔλαβε πέρας. Ἄλλ' ὁ Πατριάρχης δὲν τρέφει καμίαν ὑπόληψιν πρὸς τὸν τρομερὸν προικοθήραν καὶ φοβεῖται χιλιάς καταβολεῖσεις τοῦ γράμματος.

Φοβεῖται ὅτι οἱ γονεῖς, ἐξαναγκασόμενοι βέβαια ἀπὸ τὸν γαμβρὸν, κρηφίως ἢ καθ' ὀιονδήποτε ἄλλον τρόπον ἦτο δυνατόν νὰ ὑποσχεθῶν περὶ σσάστες εἰς αὐτόν, ὅτι οἱ διατιμηταί, χαριζόμενοι, δὲν θὰ ἔκαμον ἀδόλωτος τὴν διατιμῆσιν καὶ τοιοῦτοτρόπως θὰ ἐξηκολούθει νὰ βασανίζῃ τοὺς Ἀθηναῖους «τὸ κοινὸν τοῦτο πάθος καὶ νόσημα καὶ δυστύχημα».

Ἀπειλεῖ λοιπὸν ὁ Πατριάρχης ἀπειλὰς τρομεράς. Ἐν πρώτοις ἀφορρεῖ τοὺς παραβάτας, οἱ ὁποῖοι κηρύσσονται «κατηραμένοι καὶ ἀσυγγώρητοι καὶ μετὰ θάνατον ἄλλοι ἐν τῷ νῦν Αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τυμπανιστοὶ». Τοὺς ἀπειλεῖ νὰ κληρονομήσῃσι «τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τοῦ Ἰουδα τὴν ἀγγόνην, στένοντες καὶ τρέμοντες ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ὁ Κάν». «Ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ εἶη ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν... καὶ προκοπῆν οὐ μὴ ἴδουν πώποτε». Οἱ παραβάται ἀκόμη θὰ κατεδιώκοντο ὑπὸ ἀγγέλων με δίστομον ρομφαίαν καὶ θὰ ἦσαν «τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδοιοι καὶ ἐνοχοὶ τοῦ πυρός τῆς Γεέννης καὶ ἕξω τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας».

Πτωχοὶ προικοθηροὶ!

Τὸ γράμμα αὐτὸ ἀνεκούφισε φαίνεται τὴν κοινωνίαν ἐφ' ᾧ καὶ ποίημα συνετάθη, ὡς εἶδος ἐπινικίου ἄσματος τῆς ἐπαναστάσεως. Κατὰ τὸ θούριον αὐτὸ πρωτίτερα οἱ νέοι:

Ὅλην τους τὴν ἡλιαν ἀσπρα γέρειν ζητούσαν τὰ κορίτσια δὲν ψηφούσαν.

Καὶ συνεχίζεται:

Ὅμως ἐτι δὲν εἶν' τώρα ἄσπρα πᾶνε ἀπ' τὴ μέση, Νέας ὄλαις πλεῖα χαρήτε· Στὸ ἐξῆς δὲν καρτεροῦμεν, ἡμεῖς ὄλαι πλεῖα θὰ δοῦμεν καὶ κομμά δὲν θ' ἀποτύχῃ τώρα στὴν νεότητά μας.

δύλωμα δὲν ἔχει χάρα πέρονι' ὅποια μᾶς ἀρέσει. ὄλαις σας θὰ πανδρευθῆτε. στέλνομεν καὶ σὰς ζητούμεν. Κόρακι νέας νὰ εὐφροῦμεν καὶ κομμά δὲν θ' ἀποτύχῃ θέλει γίνῃ ἡ πανδρεία μας δίχως νὰ συλλογηθοῦμεν

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ.

G. JAQUET: ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ

τόρα των ανδρών το τάγμα κεφαλή κι' όχι ποδιάρα δεν είναι άγοραστοί ζουν με ελευθερία τί μεγάλη ηούλια! Νέοι, γέροντες, μητέρες, πέρασ' ο μικρός χειμώνας

κι' όλοι θαύραστηθούμε. Χαίρεσθε και θυγατέρες εφθασε χρυσούς αιώνας τέλη αγαθά θα διώθουν. Κ' εκ ψυχής να εύχηθούμεν Κ' όδοτη της σωτηρίας.

Δεν γνωρίζω αν τ' αποτελέσματα της επαναστάσεως αυτής, τα τόσον εμνηθέντα, ανέδειξαν επί μακρόν τον Έρωτα μόνον αρσενικήτην των δεσμών του γάμου και αν ευρέθη και εις έστω προικωθήρας να φοβηθή την λέπραν του Γιεζή και την άγχόνην του Ίουδα και να μη ζητήση όσον το δυνατόν περισσότερη γρόσια και άσπρα.

Από τον καιρόν κατά τον όποιον ο Νωε έσωσεν εκ του κατακλινομού εις την Κιβωτόν τον άφρόνως διάφορα άλλα άρπακτικά θηρία και τον προικωθήραν μαζύ, η φύσις του δεν εινε δυνατόν ν' αλλάξη.

Τόν ηπείλησεν ο Χρυσόστομος και τον έλιδοόρησε, τον άνεθεμάτισεν η Έκκλησία, ύπέστη πανωλεθρίας συχνά, άλλ' εινε ο ίδιος, αιώνιος, άμετάβλητος, εμπάικτης του Έρωτος.

ΑΗΜ. ΑΗΨΕΡ

Ο ΚΑΖΑΜΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Εις κάθε πόλιν, εις κάθε χωρίον, εις κάθε οικίαν κυκλοφορεί ο «Καζαμίας» αυτήν την εποχήν. «Το προφητικόν ήμερολόγιον του διασήμου άστρονόμου Καζαμία». Εινε άραγε επινόημα νεωτέρων χρόνων το προφητικόν ήμερολόγιον;

Ο άνθρωπος ήνέχθη επί αιώνας να μη γνωρίζη τα γύρω του πράγματα, άλλ' ουδέποτε έπαισε να θέλη να μάθη το μέλλον.

Τα άστρα ανέκαθεν έχρησίμευσαν ως βάσις των προφητειών και αν ήμεις σήμερα έχομεν τον Καζαμία και οι Χαλδαίοι όμως και οι Βαβυλώνιοι και οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι είχαν συντάκτας ήμερολογίων προφητικών, τα όποια άνεγραφον στικτώτερα πράγματα από την «γέννησην ήγεμονόταυδος» του σημερινού Καζαμία, γέννησην η όποια δεν εμπορεί παρά να πραγματοποιηθή, δεδομένου ότι αι ήγεμονίδες δεν έπαθον από επιδημίαν στειρωσεως. Εξ τούς χρόνους μάλιστα έκείνου η φήμη των προφητειών αυτών ήτο σεβαστοτέρα.

Αί «Διοσημεία» εις τον έκτον αιώνα ήσαν περιφημοί.

Αί προφητεία έκείνα διέγραφον λεπτομερώς τα της επιτροπής των διαφόρων κομητών και της σελήνης, κατά τους διαφόρους μήνας του έτους και τα χρώματά της και τας θέσεις της, επί των άνωθρονίων. Όμίλιον άκόμη περι προφητειών εκ των βροντών. Υπάχει ήμερολόγιον έπιγραφόμενον «Εφήμερος βροντοσκοπία, τοπική προς την σελήνην, κατά τον Ρωμαίων

Φυγούζον, εκ των του Τάκητος, καθ' έρμηνείαν προς λέξιν». Ίδου τί γράφει διά τον μήνα Ίούνιον το ήμερολόγιον αυτό: *Μηνί Ίουνία. — Σελήνης Α'.* Έάν βροντήση, τον καρπών ευφορία έσται, εξηρημένον κριθών, νοσήματα δε επισφαλή τοίς σώμασι επισκήσει.

Β'. Έάν βροντήση τας μεν οδινοούσας απαλλαγη μάλλον θαδία τοίς δε θρέμμασι φθορά. Ίχθύων γε μην άρθονία έσται.

Έξακολουθούν το ήμερολόγιον αναγράφει ότι αν βροντήση την ένδεκάτην Φεβρουαρίου θα επέλθη ειδοσία γυναικών, αν την δεκάτην τρίτην, στάσις πολιτική, αν την πέμπτην Αιγούστου, αι γυναίκες θα γίνουν φρονιμώτεραι(!) αν την τριακοστήν Σεπτεμβρίου, τα πολιτικά βελτιούνται, αν όμως την πρώτην Οκτωβρίου, προμαντεύεται κακός τύραννος. Οί ποικίλοι φαίνε-ται ότι έβασάνιζον τρομερά τοίς ανθρώπους τότε, διότι η βροντολογία αναφέρει ποτε ότι αυξάνουν και ποτε ότι έλαττούνται.

Λιά τοίς Ιχθύεις άλλα λεπτομέρεια. Έάν βροντήση εις τας εκποικιλτώ Ίανουαρίου θα αυξήσουν οι Ιχθύες: Έάν την εικοστήν τετάρτην Φεβρουαρίου οι Ιχθύες θα υποστούν αβερθον κ.τ.λ.

Εινε, όπως είπομεν, και μάλλον όρισμένα αι προφητεία έκείνα. Όμίλιον περι συμβάντων τα όποια θα εξέλιχθουν εκ των προτέρων εις τόπους ορίζόμενος. Π.χ. «Σελήνης εχούσης τον Αιγόκερον ει εν ήμέρα βροντή γέννηται, τύραννον επαναστή-σεσθαι άπειλεί τοίς από στενής θαλάσσης Ιχθι χωρίοις... Πέσσαι δε και οι της Εδρώπης το δυτικόν έχοντες ήρεμήσουσιν. Ει δε νυκτός, έθνη βάρβαρα κατ' άλλήλων εξενηθήσονται, και δογμαίον ενεκα τα της Ρωμαϊκής ειρήνης σαλευθήσεται» κ.τ.λ.

Οί σεισμοί εθεωρούντο και αυτοί οίονοι, εκ των όποιων πολλά ήδύνατο να συμπεράνη τις.

Τόν Ίανουάριον σεισμός δηλοί παραγάς εν Μικρῷ Ασία και Μακεδονία και Θράκη πολεμικάς, από έμφυλίον έριδιών».

Ο συγγραφέας του Καζαμία αυτού διά ν' απαλειψή πάσαν δυσπιστίαν παρατηρεί, ότι πάντα τ' άνωτέρως έπεβεβαιώθησαν υπό του Κλαυδίου εκ των παρῶ Θούσκιος Ιερών και ότι προς ταυτα συμφωνούν και ο πολύς Ειδόξος και ο Δημόκριτος και έκτός αυτών ο Ρωμαίος Βάροων και ο Ίππαρχος και ο Μητρό-δορος και μετ' αυτού ο Καίσαρ.

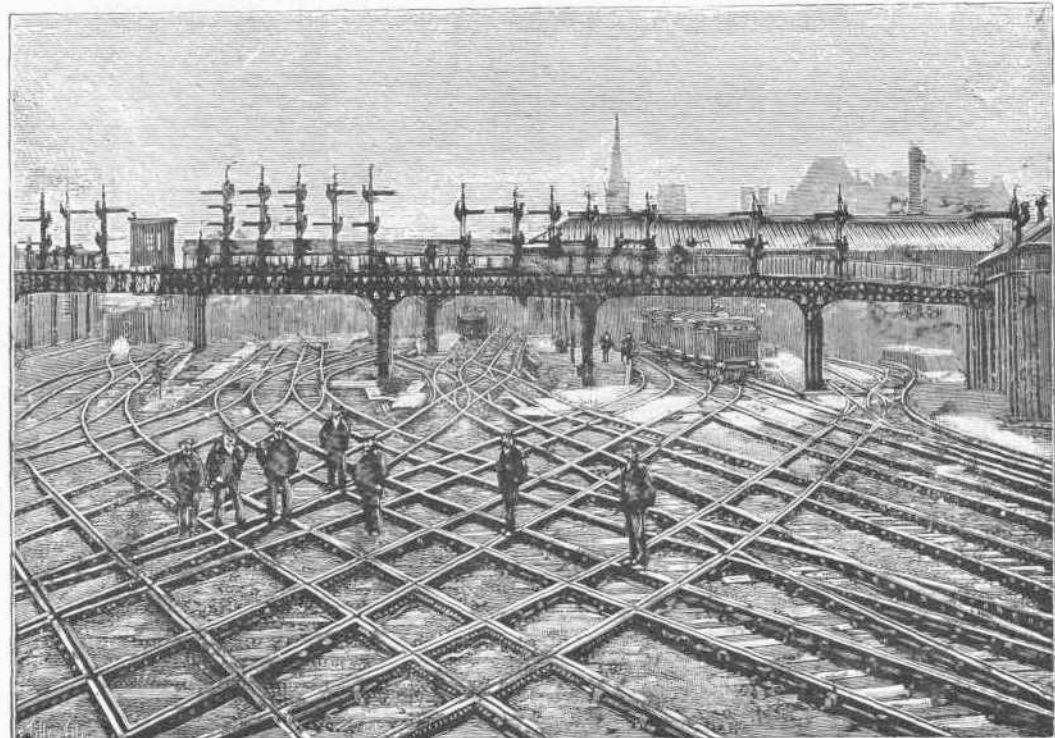
Ήσαν άρα οι Καζαμία της έκτης εκατονταετηρίδος—διότι εις αυτήν άνάγεται η βοητοσκοπία—πιστενοί, έβασίζοντο δε επί όρισμένων παρατηρήσεων άνδρών θεωρουμένων ως έξοχων.

Ήτο η εποχή καθ' ήν ήρωτόντο τα μαντεία αν άρσεν ή θήλυ θα γεννήση ή σύζυγος του δεινα και αν το κνοφορού-μενον υπό της σύζυγου άλλον ήτο ιδιόν του.

Τώρα παρήλθον αυτά. Καί όμως ο «Καζαμίας» εινε το κυκλοφορούν λαϊκόν βιβλίον, ασφαλούς δε εκβάσεως προφη-τειών σύνολον, άφου «πώσις Ύπουργείου» δεν εμπορεί παρά να γίνη, όπως εινε αδύνατον να μην επέλθη «δυσφορέσκια μεταξύ δύο Δυνάμεων».

ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΝ ΣΙΔ. ΔΙΚΤΥΟΝ

Θαυμάζον οι Άθη-ναίοι τας διαστου-ρώσεις των γραμμών του ήλεκτροσίου εις τας άθηναικάς πόλεις. Τι θα έλεγαν όμως αν έβλεπον τον εν τη εικόνη μας σταθ-μόν του Νουκαστέ; Διπλή σειρά εξ όκτω γραμμών εις τας ό-ποίας διαστουρών-ται μόλις έξελθον του σταθμού 1135 σιδηροί την ήμέραν. Καί όμως το κλει-

σιμον των λοιπών γραμμών διά να μη συγκρούσθη ή εξε-χόμενη ή εισαχόμε-νη ήμαξοστομία έπ-τελείται μόνον από 24 άνδρας ενλασ-σομένους τρίς της ήμέρας. Η φαινο-μένη εις την εικόνα γέφυρα, μήκους 46 μ. χρησιμεύει διά να γί-νεται εξ αυτής ή ά-παυσιμότης διά την λειτουργίαν των δια-σταυρώσεων εργασι-ών εξυπηρετούμενη διά μηχανικό συστημα-τος εκ 222 μοχλών.

HENRI CONTINE

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΗΜΑΙΑΝ

Η το δεκάτη πρωινή ώρα. Ο συντα-γματάρχης Γ. . . προσάθεις από δύο ήμερών εις τον βαθμόν του στρατηγού, περιεπάτει επί του της οικίας του πεζο-δρομίου, όταν ήλθεν ο ύπασπαστής του, — Φιλτατέ μου Ίωάννη, σάς επερί-μενα τῷ λέγει άμέσως ο στρατηγός, δεικνύων δύο ήπιους κρατούμενους υπό στρατιώτου.

Έξελήσαν καλῶςζοντες και μετά δρόμον ήμισσίας σχεδόν ώρας, οι δύο αξιωματικοί καθήλθον πρό έξοχικού καπηλείου.

— Καλήμερα Διονυσία: έρώναζε με φαιδρότητα ο στρατηγός, διασκελιζόν ταχέως το κατόφλιον και άπειθυνό-μενος προς νεάνιδα χαρμέσης μορφής.

Η νεάνις άνήγειρε την κεφαλήν και έμειδιάσεν από έκαυλήξιν μετ' όλίγον δε, με χαράν:

— Μπα! ο νονός... ειπεν. Έσταμάτησεν από άμφιβολίαν και διαταγών παρετήρησε το κρόνος του στρατηγού, και έπανορθώσα:

— Ο στρατηγός μου! λέγει.

— Να, ο νονός σου... Α! τον έγνώρισες άμέσως! Δεν άλλαξα καθό-λου ως στρατηγός!... Έμπρός λοιπόν, έλα να με φιλήσης.

— Και ο γερόν-Μερού που ειναι: ήρώτησεν άφου έφίλησεν επί του μετώ-που την βαλκυστικήν του.

— Ο πατέρας δεν ειναι εδῶ: επήγεν εις το νεκροταφείον. Σήμερον ειναι η ήμέρα που άπέθανεν η μητέρα μου, η άγαπημένη μου μητέρα: άπε-θνήκεν η Διονυσία γενομένη αιρηνίδος σοφρά.

Το πρόσθον του στρατηγού, το μέχρι της στιγμής έκείνης φαιδρόν και περιχαρές, εκουθνώσασε και συνοφρονούθη άμέσως.

Έμειδιάσθη σιωπή.

— Θα τον περιμένωμεν! ειπεν έπειτα ο στρατηγός. Έχεις βούτηρον και αυγά; Αν έζης, κάμε μια μίαν όμελέτταν και πήγαινε να μάς φέρης μίαν μιστολία καλό κρασί.

— Έχομεν και μίαν όρνιθα μαγειρευμένην.

— Έμπρός, στρώσε μας γλήγορα το τραπέζι. Πεδαινω της πείνας.

Η νεάνις, έλαφρά και ευαλόγητος, έπέταξεν εις το μαγειρείον, και μετ' όλίγας στιγμής οι δύο αξιωματικοί παρεκάθησαν πρό άγορτυκής τραπέζης με μεγάλην όρεξιν.

Ο στρατηγός ήτο σιωπηλός και άφηρημένος και μόλις άτηνύθινεν εις την Διονυσίαν, ήτις τους ύπηρετεί, μίαν πατρικήν λέξιν η φιλόστοργον και φιλικόν λόγον.

Έν τούτοις κατά τα επείδησια, όταν οι δύο αξιωματικοί έμειναν μόνου, με το σιγάρον εις το στόμα και τους άγκωνας επί της τραπέζης, ο νεο-ρός ύπασπαστής προσεπάθη να άρχιση εκ νέου την συνομιλίαν.

— Στρατηγέ μου, σάς ελάθε τώρα καθ' όλοκληρίαν μελαγχολικός και σκυθρωπός: τῷ λέγει με φωνήν συμπαθητικήν, άλλα και με σεβασμόν. — Φιλτατέ μου, άπεκρίθη ο στρατηγός μετ' όλίγων άνεγειρον την κεφαλήν, γνωρίζεις ότι εγώ δεν είμαι εκατομμυριούχος... Είμαι παιδί ενός στρατιώτου.

— Όλος ο στρατός το γνωρίζει στρατη... .

— Όταν κατετάχην εις το σύνταγμα, εξηκολούθησεν ο στρατηγός, διακόπτον τον ύπασπαστήν του, δεν είχα ούτε μίαν πενταχίαν, ούτε εν λεπτόν εις την τσέπη μου, άλλ' είχα το μωλό όν γίνη... Ας ειναι... Καί έκαμα πολλά, μά παρά πολλάς άνοησίας και σφάλματα... Ε! λοιπόν! Γνωρίζεις ποιός ύπηρέξεν η Πρόνοια μου, ποιός πλήρωσε τα χρέη μου, εις ποίον χειροστώ το στάδιόν μου και τα γαλιόνια του στρατηγού; — Όχι στρατηγέ μου.

— Εις την μητέρα αυτής της νεάνιδος... Καί αυτή η γυναίκα δεν ήτον χαμμία δούκισσα, ούτε χαμμία εκατομμυριούχος. Όχι. Ήτον η κάτιλος του λόχου μου.

Ο στρατηγός έσπράβη και ήρχισε να περιεπατή έπάνω κάτω, έξαπο-λύων από το στόμα του χονδρός τούλας καπνού... Μετ' όλίγον, έξακολουθούν την σειράν των σκέψεών του.

— Καίμηνε γρηῷ-Μερού!... Καί εάν έγνώριζες πως μου την έσκό-τωσαν... Νά, εκεί κάτω, όπισθεν του λοφίσκου έκείνου!... Καί όταν σκέπτομαι... Α! τοίς άτίμοις... .

Και έξεσπόμενος εν επίθετον τραχύ, σταματήσας πρό του παραθύ-ρου και δεικνύων συγχρόνος εν μέρος εις την έξοχόν.

— Και όμως δεν έννοισες, ό,τι σου λέγω, επανέλαβε. Πρέπει να σου έξηγήσω λεπτομερώς.

Και άρχίζων εκ νέου τον άνα το καπηλείον περιπάτον του, έξη-κολούθησε: — Πρέπει να μάθης ότι, όταν ο πόλεμος ήρχισε ήμην άντισυνταγμα-τάρχης εις το σύνταγμα, εις το όποιον εξημάτισα ως άνθυπολοχαγός, ύπολοχαγός και λοχαγός, εις το δεύτερον της γραμμής, εις το σύνταγμα της γρηῷ-Μερού... Αλλ' από την διαβολειμένην έκείνην έκστρατεϊαν εις την Κίνα, η δυστυχής αυτή γυναίκα έγκατέλειπε το σύνταγμα. Ο

ΑΧΜΕΤ ΦΑΖΛΗ ΒΕΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΤΥΡΚΙΚΟΥ ΚΟΜΙΤΑΤΟΥ

Η εικόνη του Φαζλή-Βεη, όμογαλάκτου αδελφού του πρώτου Σαμουαχεδίν, παρατίθεται επί εύναρις επί τελευταίων εν Τουρκία γεγονότων. Αδελφός και εν ιδείας του φιλελευθέρου Πρίγκιπος ο Φαζλή-Βεης, εινε εκ των Νεοτούρκων, οι όποιοι θεωρούν το άλλην τον έθνος άπαράτητον και διαποικιστικόν συνεργάτην δια την ερδω-σιν της εν Τουρκία μεταβολής, ελλοιούσης δε επιδιώσκουν την άνάδειξιν του εν τῷ γέροντι έκστρατεϊα φρονούντες, ότι δια της εις αυτό απο-δόσεως ίσων δικαιωμάτων πρέπει τούτο να άναχθῆ εις δύναμιν συνε-ργαζομένην εν τῷ Κράτει. Τόν Φαζλή-Βεην έννοουσαν οι Αθηναίοι διαμείναντα εδῶ, όταν έπιστρέψεν εις την Πατρίδα του, μετά το φιλε-λευθέρων εν Τουρκία κίνημα.

μητέρα και το παιδίον, εν τῷ μέσῳ τῶν άνενηρημόν όλων των παρακα-θημένων αξιωματικῶν... . Επειν εις ύγειαν της καπιλου και του νεαρού νεοσυλλέκτου, και επί πολυ η αιδουσα άντιχει τον θούβρον των προσώπων. «Ζήτω η Γαλλία! Ζήτω η γρηῷ-Μερού! Ζήτω το δεύ-τερον σύνταγμα της γραμμής!» Μετά τρεις ήμέρας το σύνταγμα μας προσεβλήθη εξ άπροόπτου... Μας έληρημόνησαν όμως, ναί, μάς άφη-σαν μόνους, χωρίς να μάς στείλουν επιστολίαν... Είμεθα εν σύνταγμα, δεκαπέντε χιλιάδες άνδρών... Νά άντιστοίχως περισσότερον καιρόν θα ήτον άπανθρωπία και βαρβαρότης. Πρός τί να καταπελεύθησμεν άνθρωπότητας σάρκας χωρίς κέρδος... Έρχεσαι να παραδοθώμεν! Καί όμως ο συνταγματάρχης άρνην να έξακολουθή η μεγάλη σφαγή και ο φόμος των άνδρών από τα δύο μέρη... Α! Το έκαμε αυτό διότι ήθελε να σωθή η σημαία του 2ου συντάγματος της γραμμής, εν ένδοξον όραος επί του όποιου έλαμπε και ήτοραπε παρά τα σσημαία των σφαιρών ο άσθη της τιμής... Νά εγκαταλείψομεν εις τους έθρούς μας έκείνο το παλαιόν πλην εκλεκές όραος ήτον αδύνατον... Ακινήτος έπάνω εις τόν ήπιον του, με το βλέμμα καθήλωμένον επί της σημαίας, ο συν-ταγματάρχης μας όμοιάζε το άγαλμα της άπελπίσας... Ένοήσις άμέσως ότι έπασχε και ότι η κεφαλή του διερρηγνέτο από τα κολλή-σματα και τοίς αναβρασμούς των σκέψεων και των συλλογισμών του, διότι εις έκάστην σφαιραν, η όποια διετροπα άνθρωπίνιας σάρκας με έκείνον τον ιδιαίτερον κρότον, ένίνοτο ώχρότερος... Γύρω του συν-ταγματάρχου εξηματίσθη κύκλος από αξιωματικούς, άλλ' εστάθη αδύ-νατον να εύρεθη τρόπος διά να διασωθή άκέραιον και άβλαβές το ένδοξον όραος, και όλοι μας έμένομεν σιωπηλοί εις τας ερωτήσεις του άρχηγού μας... Τότε, χωρίς να λάβη διαταγήν ο σημαιοφόρος, ήλθεν εν τῷ μέσῳ ήμών. Απεφασίσαμεν άμέσως, χωρίς να άνταλλαχθῆ ούτε μίαν λέξις μεταξύ μας, τί έπόμεν να γίνη... Η άπόφασις αυτή άνε-γνωσέτο εις τα μύτια όλων μας... Νά καταξοπισόμεν την σημαίαν και να καύσομεν τον κοντόν. Θα εθέτομεν εις πράξιν την άπόφασιν μας αυτήν, ότε φωνή όξεια ήκούσθη: «Συνταγματάρχα μου, εγώ θα την σώσω!» Ένας μικρός στρατιωτικός προχωρεί. Ειναι ο μικρός Μερού, το παιδί της καπιλου του συντάγματος μας. Το πρόσθον του ειναι μαθρον από το μαρούτι, τα ένδομάτια του εινε κηλιδομένα από λάσπη και αίμα, ειναι τέλος πάντων πολυ θυαρον και βρωμερόν *πλήν από δόξαν και άνδρείαν*. . . Προχωρεί, κρατών το μικρόν τουφεκίον του θερόν, κατινίζον άζομη, και όπως την ήμεραν κατά την όποιαν παρουσιάσθη εις το συσσίτιον, έχει το ύφος άγέφυρον ως παλαιού στρατιώτου και οι όφθαλμοί του απνθροβόλοιν.

— Είξέσθω, λέγει ο μικρός πολεμιστής μίαν κριτικήν που εινε αδύ-νατον να την εύρουν. Εινε εις το Κ... . τον τόπον της γεννήσεώς μου. Να! ποτε δεν θα την ανακαλύψουν!

Ο συνταγματάρχης προς στιγμήν, εδίστασε. Παρατηρεί το έδαφος, ότι ειναι καθ' όλοκληρίαν άνώμαλον, καταστραμμένον υπό των χειμά-ρων, αδιάβατον εις το ήπιον, ύπολογίζε περίπου τον άπαιτούμενον διά το παιδίον καιρόν διά να φθάση εις το χωρίον, και κατόπιν λαμβά-νον την σημαίαν, την δίδει εις τόν μικρόν ήρωα, λέγων: «Νά, παιδί μου, και ο Θεός άς σε προστατεύσῃ!»

Ο μικρός Μερού πετῶ το όπλον του, λύει τον σάκκον του και της μεταλλικός του, περιτυλίσει την σημαίαν γύρω εις το κοντάκι, φιλεί την μητέρα του και αναχωρεί τέχρον... Ο συνταγματάρχης και μερι-κοί αξιωματικοί, οι όποιοι τον περιστοιχίζον, τον παρακολουθούν εκ του σύνεργος διά τόν διάπτρον των... Έπί τινας στιγμής τρέχει εις

σύζυγος της επληρώθη εις έκείνον τον πόλεμον, ήναγκασθησαν να του κόψουν την μίαν του κνήμην και εις την επι-στορηγήν του ετέθη εις άπομαχίαν... Απεσφρή τότε με την γυναίκα του εις αυτό το χωρίον, το μέρος της γεν-νησεώς του και ήγούρασαν αυτό το καπη-λείον. Εγώ τα έγνώριζα όλα αυτά, ώστε όταν, μόλις ήρχισεν ο πόλεμος κατά το 1870, το σύνταγμα διετάχθη να ύπάγη εις Α... το όποιον άπέχει όκτώ χιλίο-μετρα από εδῶ, εκσκέφθην να κάμω μίαν εκπλήξιν εις τους γενναίους και τιμίους αυτούς άνθρώπους. Έπερίμενα καιρόν ελευθερίας, άλλα μίαν πρωίαν κατά την ώραν του συσσιτίου, βλεπόντες να έχο-μαι μία γυναίκα με άστρα μαλλία και με φρόρεμα καπιλου, παρακολουθου-μένη από ένα παιδί δεκαπέντε έτών περίπου, το όποιον κρατεί μικρόν του-φεκί και έφόρε εντατάχια μακρῶν, ίσως του πατρός του επιδιωθόμενα... Ήτον η γρηῷ-Μερού η όποια επανείρε το σύνταγμα της. Επαρχώρησε κατ' ευ-θειαν εις τόν συνταγματάρχην, εστάθη απέναντί του και φρονουσα την γεγνα εις το πόδι της ως εν χειρητιώ: — Συνταγματάρχα μου, θέλεις τίποτε από έμε και από το παιδί μου;

Ο μικρός έκείνος ίστατο πλησίον της μητρος του. Έκράτει την κεφαλήν ύψητην, το βλέμμα του έλαμπεν από το κλίνον προς το δεξιόν αυτή κρόνος του, και έφερε το μικρόν όπλον του τευτωμένως και άγέφυρος ως παλαιός στρατιώτης... Ο συνταγματάρχης έμει-διάσεν, παρετήρησε το ζέγγος αυτό με προσοχήν, έπειτα άντι πάσης απαντή-σεως, διετάξε να φέρουν δύο καθίσματα και προσεκάλεσεν εις το τραπέζι του την

τόν δρόμον του ακινδύνως, χάρις εις τόν λόφον εκείνον, που βλέπετε εκεί κάτω. 'Αλλά μετ' ὀλίγον αἱ σφαίραι σφύριζον καί ἡ γῆ πιτσιλιζε γύρω εἰς τόν μικρόν, τόν ὁποῖον οἱ Πρόωσοι διέκρινον ἐπὶ τέλους τρέχοντα νὰ διασώσῃ σημαίαν, τὴν ὁποίαν ἐκείναι θέλον νὰ κυριεύσῃ. Ὁ καιμένος ὁ μικρός γίνεται σημεῖον σκοποβολῆς. . . Πλησίον ἤμῶν ἡ γοργά-Μερού, ἀδμονοῦσα, ἀγέροχος, με τὸν τράχηλον τετατωμένον, παρακολουθεῖ διά τὸν ὀφθαλμὸν τὸν υἱὸν τῆς ἀπομακρυνόμενου. 'Αλλ' εἰς ἐκαστὴν ἀνωμαλίαν τοῦ ἐδάφους, νομίζει ὅτι ἔπεσε φρονεῖνθεις. Αὐτὴ ἡ ἀμφιβολία εἶνε δι' αὐτὴν πολὺ σκληροτέρα ἢ ἡ πραγματικότης. Δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἀνθέξη περισσώτερον καὶ τὸν παρακολουθεῖ. 'Ἐν τούτοις τὸ παιδίον φθάνει ὅσον καὶ ἀβλαβὲς εἰς τὸ χωρίον. Τὸ βλέπομεν νὰ χάνεται, καὶ ὅταν μετ' ὀλίγον ἐφάνη, ἀλλὰ χωρὶς τὸν θησαυρὸν του, ὁ συνταγματάρχης διατάσσει νὰ ὑψώσῃ τὴν λευκὴν σημαίαν τῆς ἀναχωρῆς καὶ τὸ πῦρ παύει. . . Ἡ γοργά-Μερού εὐτυχῆς, μειδιώσα, μὴ αἰσθανομένη πλέον τὸν κόπον, προχωρεῖ εἰς συνάντησιν τοῦ υἱοῦ τῆς. 'Εκείνος, χαμογελῶν, ἔρχεται μὲ μικρὰ βήματα καὶ ἀργά, ἀργά. . . . Εἶνε τὸσον καταβεβλημένος! Αἰφνῆς, εἰς τὴν κατῆχον τοῦ μεγάλου δρόμου προβάλλει μίαν ἐνομοτία Οὐλάνου. Δὲν εἶχον, ὡς φαίνεται, ἀνοίσει τὰ σαλιπάματα, δὲν εἶχον ἰδεῖ τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρῆς, καὶ ἐξακολουθοῦν τὴν λισσοῦν καὶ φοβερά καταδιωξίαν τὸν. . . . 'Αδειάζουν τὰ ὄπλα τὸν. . . . Αἱ σφαίραι σφύριζον πάλιν, τὸ γενναῖον παιδίον φέρει τὴν χεῖρα εἰς τὸν λαμῶν του καὶ πίπτει! . . .

Φθάσας εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς διηγήσεώς του ὁ στρατιτὸς ὠχρῶσεν ὀλίγον. 'Ἐννοεῖ τις ὅτι ἐκ τῆς ἀναμνήσεως ταύτης πολὺ ὑπέφερον ἔνδο- μύχος. Εἶχε τὸ βλέμμα πρὸς τὴν φωνὴν συζητητικῆν, τὰς κινή- σεας ἀποτόμου καὶ ταχειας, ὁσάκις ἐδείκνυε τὴν πεδιάδα, ὡς εἶν ἡ σκηνὴ ἐκείνη νὰ συνέβαινε ἤδη ἀπὸ αὐτοῦ.

— Α! ὅταν εἶδα ἐκείνον τὸν μικρὸν νὰ πίπτει καὶ μετ' ὀλίγον τὴν μητέρα του, ἔπειτα ἔξω φρονῶν. 'Ἦρτασα ἐν τούτῳ, καὶ εἶν δὲν με ἠμποδοῖεν κάποιος ὀπλοχαφὸς θὰ ἐπυροβόλου κατ' ἐκείνον τὸν καινούριον, τὸν ληστών, τὸν. . . . 'Αλλ' εἰς τί θὰ μὰς ἐχρησίμευε; . . . Λοιπὸν ἡ γοργά-Μερού ἐπληρώθη εἰς τὸ στήθος. Πλὴν ὀλίγον τὴν ἐμείλε διὰ τὴν πληγὴν τῆς, ἢ ὁποία ἦτον ἐκινδύνος. 'Ἦθελε νὰ πλησιάζῃ καὶ νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸ παιδί τῆς! . . . Τὴν βλέπομεν νὰ σηκώνεται καὶ νὰ διευθύνεται πρὸς αὐτὸ. . . νὰ τὸ ἀγκαλιάσῃ. . . . 'Αλλ' ἐκείνους ὁ μικρὸς ἦρως, ἐξήγαγεν ἐν σημειωμάτιον ἀπὸ τὸ ροῦχό του καὶ ἤρρισε νὰ γοῦρη, ἀνακαθίσας εἰς τὰ γόνατα τῆς μητρός του. . . . Α! Εἰς ὅλην μὴν τὴν ζοὴν θὰ ἐνθυμόμην τὴν ἀλγαινοτάτην ἐκείνην σκηνήν! 'Εκείνο τὸ παιδί τραυματισμένον εἰς τὸν λαμῶν, δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του νὰ ὁμιλήσῃ. Θὰ ἀποθάνῃ καὶ ὁμοῦ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀπέ- πτεται τὴν πατρίδα του καὶ σημεῖο ἐπ' αὐτὸν εἰς ἕνα φύλλον τοῦ σημειο- ματορίου του τὸ μέρος ὅπου πρὸ ὀλίγου ἀπέκρυψε τὴν σημαίαν τοῦ δευτέρου συντάγματος. . . .

Ὁ στρατιτὸς δεκνύων τὴν πεδιάδα δι' ἀποτόμου χειρονομίας, ἐξη- κολούθησε:

— Αὐτὸ εἶνε ἐκεῖ κάτω! νά! . . . Μόλις τὸ παιδί ἔδωκεν εἰς τὴν κλειού- σαν μητέρα του τὴν σημείωσιν, τὸ ἀπόσπασμα τὸν Οὐλάνου ἐφάσσε τρέχον. . . . Εἰς ἐξ αὐτῶν ἐδράζε τὸν βραχίονα τῆς κατῆλον προσπαθῶν νὰ τὴν ἐξαναγκάσῃ νὰ παρατίθῃ τὸ χαρτί. Ἡ ἀνδρεία ἐκείνη γυναικα καὶ ἐκράτει θανάτι καὶ παρὰ τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὴν πίεσιν τοῦ ἀγρίου Οὐλάνου δὲν τὸ ἄρρηεν. . . . Αἰφνῆς ὁμοῦ, τὴν βλέπομεν νὰ σηκώνεται καὶ με κίνησιν ἀποτόμου καὶ ὁμοαλέαν ν' ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δημίου τῆς καὶ ὄρθια ἀπέναντι αὐτοῦ, μεγαλοπρεπῆς, υπερήφανος καὶ με τὸ βλέμμα ἀπαστράπτον, νὰ κρῖντὶ τὸ σημεῖομα μὲσα εἰς τὴν πληγὴν, νὰ τὸ βυθίσῃ με τὸν δακτύλον τῆς! . . .

Ἐγατητέ μου, δὲν εἶμαι παιδί, δὲν συγκατοίμην τὸσον εὐκολα ἀλλὰ ὁσάκις τὰ ἐνθυμῶμαι αὐτά, ἀν καὶ παρήλθον τόσα ἔτη, πάντοτε ὑποφέρω. Ὅλοι ἡμεῖς οἱ ἀξιωματικοὶ, βλέποντες τὴν γενναϊότητα τῆς γυναικὸς ἐκείνης, ἔδακρυσάμεν! . . .

— Α! καιμένη γοργά-Μερού! εἶν καί τι σὲ ἔκαμε νὰ ἀνασαιρηθῆς ἐξ ὑπερηφανείας καὶ νὰ εὐχαριστήθῃς κατὰ τὰς τελευταίας σου ἐκείνας στιγμὰς, ἦτο διότι, ὅταν ἀπέθνησκας, ὁ συνταγματάρχης διέταξε νὰ παρουσιάσῃ ὄπλα ὅλον τὸ σύνταγμα καὶ νὰ κτυπήσῃ αἱ σαλιπάρες εἰς τὸ στρατιόπεδον, ἀποδίδον ὅτιον τιμὰς διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ διὰ τὴν πρὸς τὴν ἀγαπημένην πατρίδα μας ἀγάτην σου! . . .

Ὁ στρατιτὸς τότε ἐσιώπησε, τιμητικῶν εἰς τὴν ὕalon τοῦ παρα- θύρου με τοὺς δακτύλους τυμπάνισμα νίκης. . . .

— Ἀλλὰ στρατηγέ μου, λέγει μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ ὑπασπιστής, ἡ σημαία τί ἀπέγεινε;

— Νά, ἀπεκρίθη ὁ στρατιτὸς θὰ τὸ μάθωμεν ἀμέσως. Νά, ἐκεῖ κάτω ὁ γέρω-Μερού, ὁ ὁποῖος ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖον.

Γρῶντι ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ, εἰς τὸν λάμποντα τῆς μεσημβρίας κονιορτόν, ἐπρωχῶρε εἰς γέρον. Ἐφόρει καινούργη μαθρα ἐνδύματα, καὶ ἐκράτει στέφανον μαρμαμένον ἀνθένει. Ἐβράδιζε βραδέως με τὴν κεφαλήν σκυμμένην, σὺν τὴν ἐνλίην κνήμην του.

— Πηγαίνωμεν εἰς συνάντησίν του; λέγει ὁ στρατιτὸς.

Οἱ δύο ἀξιωματικοὶ ἐξῆλθον εἰς προπύργιον του, καὶ μετ' ὀλίγον ὁ στρατιτὸς καὶ ὁ γέρω-Μερού ἐνηγκαλισθῆσαν ἀσαζόμενοι ἀλλήλους. Ὁ γέρον στρατιώτης ἐρυθρὸς ἐξ ὑπερηφανείας, ὁ στρατιτὸς ὀχρὸς ἐκ συγκατῆσεως.

Ἐπανέλαβον τὴν πρὸς τὸ κατηλεῖον ὁδόν, συνομιλοῦντες χαμηλο- φωνῶς. Ὁ ὑπασπιστής ὅστις τοὺς παρακολουθεῖ ἐξ ἀποστάσεως, δὲν ἤκουε ἢ μόνον τὰς λέξεις: «Φιλτάτε μου γέρω-Μερού!» καὶ «Στρατηγέ μου!» Αὐτὰς τὰς λέξεις ὁ πρὸς ἀλλήλους σεβασμὸς καὶ ἡ ἀγάτη τὰς ἔκα- με νὰ προσφέρονται δυνατώτερα τὸν ἄλλον.

Ἐφάσαν εἰς τὴν οἰκίαν.

Ὁ γέρω-Μερού, ἀνίλθεν εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα ἠνοιξεν ἡσυχῶς καὶ σιωπηλῶς ἕνα μπαούλο. Ἐξῆγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἕν δέμα περιτυλιγμένον διὰ τριχώμου τινὸς ὀράκου. Τὸ ὄρακος αὐτὸ ἦτον ἡ διασωθείσα σημαία τοῦ δευτέρου συντάγματος τῆς γοργῆς.

— Ἀλλὰ ποῦ εἶνε ὁ σταυρὸς; ἠρώτησεν ὁ στρατιτὸς ἐρευνῶν.

— Νάτος, στρατηγέ μου, ἀπεκρίθη ὁ γηραιὸς στρατιώτης.

Καὶ λύσας τὸ δέμα ἐξεβάλεν ἐξ αὐτοῦ ἕνα ἐπενδύτην κατῆλον, ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ὁποῖου ἦτον ἐρραμμένους ἀτέχνως καὶ με λευκὴν κλω- στὴν ἐξ σταυρῶς. Μετ' ὀλίγον ἀνεσηκώσε τὸν σταυρὸν ἐκείνον καὶ εἶδο- μεν ὅτι αὐτὸν μίαν ὀπήν, περὶ τῆς ὁποίας ἦτο χυμένον τὸ αἷμα ὡς ἐν ἀναβρασμῷ, ὅταν ὁ δακτύλος τῆς ἠρωίδος ὦθει τὴν σημείωσιν με γενναϊότητα καὶ ἐσιώγησεν ὁ αὐτὸς ἡ σημαία τοῦ προσφιλοῦς εἰς τὴν γοργά- Μερού δευτέρου συντάγματος καὶ ἡ τιμὴ τῆς ἀγαπητῆς καὶ περιτυλι- γμῆς πατρίδος τῆς. . . .

Ἐν Πάτραις

ΚΟΣΜΑΣ Π. ΘΑΝΕΜΗΣ

ΔΙΑΜΑΝΤΙ

Διαμάντι εἶχα σὸ χέρι μου καὶ μοῦσκεσε καὶ γάθη σὰ κρυστάλλινα τὰ νερά καὶ σὸ γυαλὸ τὰ βῆθη.

Ποῦς ἔξεραι καὶ ποῦ βούλιαζε, ἀφ' οὗ εἶχε τέτοια λάμψη κανένα γράμι μὴν τὸ ἰδῆ καὶ τρέξει καὶ τ' ἀπαύξει.

Καὶ ὅταν φραγῶν μοναχὸς εἰς τὸ ἤμισθ τὸ βράχο, ἔρθη τὸ γράμι καὶ πιαστῆ σ' ἀγγίστρι μου μονάχο.

Κι' ἔφαγα κ'εῖ ποῦ θὲ νὰ δῆς, τὸ γράμι νὰν πιασμένον νᾶχη γιὰ μὲνα θησαυρὸ σὰ στήθη τον κομμινόν.

Ὅνειρο θεοῦς γυκίος ὁ κόσμος θὰ γελᾷσθ. Καὶ μ' ὄλα ταῦτα γίνονται πολλὰ σ' αὐτὴ τὴν αἰῶση.

Μέσα σὰ γαϊανά νερά ἐλαίω γὼ μὴ μέγα γιὰ ν' ἀρω τὸ διαμάντι μου, ποῦ τὸζουα κ'εῖ πέρα.

Μὰ σὲ, ὦ ἄνθρωπε θνητέ, ποῖ νὰ μὴ ἐλλίσσης, ποῦς ἂν πεθάνης μὴ φορὰ πίσω ποῦς θὰ γυρίσης.

Ι. Μ. ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ

ΠΕΡΣΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Βασιλευσ Βασιλεὺς τῆς Περσίας, πολὺ δύστροπος γενόμενος, ὠργί- ζετο διαρκῶς με τὸν πρῶτον ἀστρολόγον του, τοῦ ὁποῖου αἱ προφητεῖαι καὶ προρρήσεις πάντοτε ἐπραγματοποιούντο καὶ ἐπιλήθηνον. Ὁ ἰδιό- τροπος μονάρχης προσεπάθει λοιπὸν νὰ ματαιώσῃ τὰς προρρήσεις καὶ ἐπειθὴ δὲν τὸ κατώρθωνε, καθίστατο μανιώδης. Ἐσκέψθη τέλος μίαν ἡμέραν νὰ ἀποδείξῃ τὸν ἀστρολόγον του. . . μάντιν μετὰ Χριστόν.

Τὸν προσκαλεῖ λοιπὸν πρὸ τοῦ θρόνου του, τριγυρίζομένου ἀπὸ τοὺς μεγιστάτους του, ἔχον παρ' αὐτῷ γυναῖκα ἐξαισίον κάλλους.

— Ἐλα ἔδω, τοῦ λέγει. Αὐτὴν τὴν αἰχμάλωτον ἐξέλεξαι ὡς σύζυγόν μου. Δὲν ἐγνώρισα καὶ δὲν εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ μου ὠραιότεραν γυναῖκα. Τὴν ἀγαπῶ παραμόρφως. Εἶπέ μου λοιπὸν πόσον θὰ ζήσῃ καὶ ἀπὸ ποίαν ἀσθένειαν θὰ ἀποθάνῃ.

Ὁ σοφὸς ἀστρολόγος ὑπεκλήθη βαθέως ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς ὁραίας αἰχμάλωτου, ἐξήτασε τὰς γραμμάς τῆς καὶ εἶπε.

— Ὡ, περικαλλῆς Βασιλίσσα, θ' ἀποθάνῃς ἐξ ἀσθενείας τοῦ γήρατος.

Ὁ Βασιλεὺς ἐγέλασε σαρκαστικῶς καὶ ἐξαγαγὼν ἐχειροῖδιον ἐπληξεν εἰς τὴν καρδίαν τὴν αἰχμάλωτον, ἠτις ἔπεσε ἄπνου.

— Βλέπεις ὅτι ἐψεύσθης, σοφὲ μάντι; εἶπε. Εἶναι θάνατος ἐξ ἀσθε- νείας τοῦ γήρατος αὐτός;

Ὁ ἀστρολόγος ὑπεκλήθη ἐδαφιαίως πάλιν καὶ ἀπήντησε.

— Ποτέ, Βασιλεῦ, δὲν ἀπαύεισιν τὰ σημεῖα τὸν καιρῶν. Ἀπέθανεν ἐκ. . . τῆς ἀσθενείας τοῦ ἰδικοῦ σου γήρατος.

Ὁ μῦθος δὲν μὰς λέγει ὅμως τί ἔπαθεν ὁ Ἐμπεουλχοῦδαν αὐτός.

ΤΟ ΕΠΑΝΟΦΟΡΙ ΤΟΥ ΖΑΝΝΗ

(ΤΟΥ ΚΡΙΛΩΦ)

Τὸ πανοφὸρι τοῦ Ζαννὴ ἐτίρηθη στὸν ἀγκῶνα, μὰ καὶ αὐτὸς χωρὶς ν' ἀργῆ ἔαψε τὴ βελόνα, κι' ἀπ' τὰ μανίκια κόβοντας με προσοχὴ μεγάλη ἕνα κομμάτι, ἔφτιαξε τὸ πανοφὸρι πάλι.

Τὰ χεῖρα του, ἀπ' τὸ κίνημα τὸν μανικιῶν μονάχα ἔμειναν ἔξω ἀλόγημα: κακὸ μεγάλο τάχα! κι' ἂν ὄλοι ὁμοῦ τὸν Ζαννὴ γι' αὐτὸ περσεῖλαν, ἐκείνος λέει: Ἀδικα γιὰ βλάκα με περσεῖνε.

Ἐγὼ μπορῶ καὶ εἰς αὐτὸ διόρθωσι νὰ φέρω κι' ἂν τὰ μανίκια κίνησαν νὰ τὰ μακρύνω ἔξω. Παιδί με γρῶσι ὁ Ζαννὴς, τὸ πανοφὸρι πύανει καὶ τοῦ ξυλῶνι τῆς ποδιῆς καὶ μὴ χαρὰ τῆς βάνει,

εἰς τὰ κοντὰ μανίκια του κι' εἶσι τὰ μεγαλῶνει. Καὶ περταίει χαρωπός, με πόζα καμαρώνει, ἀλλὰ κανένας δὲν μπορεῖ ἐπανοφὸρι κλειὰ νὰ εἰπῆ τὸ ροῦχο ποῦ φορεῖ.

Καὶ σ' ἄλλους τόπους, μὰ κ' ἔδω, πολλοὺς μοῦ ἔτυχε νὰ ἰδῶ, νὰ κάμουν εἶσι τῆς δουλειῆς. Νὰ ῥάβουν, νὰ ξυλῶνουν, καὶ βότερα, σὰν τὸ Ζαννὴ, γι' αὐταῖς νὰ καμαρώνουν.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΛΙΓΟΛΑ

ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΙΝΙΝΗΝ!

Ἐπῆρξε τὸ Λαχεῖον τὸν Ἀρχαιοτῆτον καὶ ἠγοράζετο καὶ ἠδδοκίμει διότι τὸ Κράτος δὲν ἠδύνατο νὰ τοῦ φορτώσῃ κανένα ἀπὸ τοὺς παντογνώστας ἱταλλῆλους του. Ἐπειτα τὸ Κράτος αὐτὸ ἴδρωσε τὸ Λαχεῖον τοῦ Στόλου, τὸ ὁποῖον ὑπε- δέχθημεν ὄλοι με ἄγιον ἐνθουσιασμόν καὶ τὸ ὁποῖον ἐνομι- ζετο ὅτι θὰ ὑπερέβαινε τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Λαχεῖου τὸν Ἀρχαιοτῆτον.

Καὶ τὸ Λαχεῖον τοῦ Στόλου τεθὲν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ τμηματάρχου κ. Κοφινά, κινδυνεύσαν, τροποποιηθὲν ἔπειτα εἰς τὸν οργανισμόν του, μεταποιηθὲν κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ διευθυντοῦ, προσπαθόντος νὰ τὸ σώσῃ, εἶνε πλέον διὰ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν, ἀνοράνιστον, ἀνεπιτήρητον, ἀφοῦ κλέπεται καὶ ὑφίσταται διαρκῶς καταδολεῖσεις, ἐστερημένον ἐμπιστοσύνης, ἀφοῦ δὲν πωλεῖται.

Τόρα εἶνε μίαν εὐεργετικὴν προσπάθεια τοῦ Κράτους, ἀναλαβόντος νὰ διαδώσῃ τὴν κινήσιν εἰς τὸν λαόν. Τὸν λαὸν τὸν μαστιζόμενον ἀπὸ πνευματικῶν, τὸν στερούμενον τῆς ἱκανότητος τοῦ ἐργάζεσθαι ἀπ' αὐτοῦ, τὸν χάνοντα ὀλικῶς καὶ ἠθικῶς ἀπὸ τὴν ἐλαιοσίαν.

Καὶ ἡ διαχείρησις καὶ διευθύνσις τῆς μεγάλης αὐτῆς εὐεργετικῆς ἰδέας ἀνατίθεται πάλιν εἰς τὸν κ. Κοφινά διὰ νὰ ἐξῆ αὐτὴ ἡ ἔλλειψις κάθε προνοίας ὡς ἀποτέλεσμα, ν' ἀποξενώσῃ τοὺς φαρμακοποιούς ἀπὸ τὴν διδασίαν τῆς κινήσιν, νὰ ἀποξενώσῃ τὸν λαὸν ἀπ' αὐτὴν με τὰ μακαρονιστικὰ «φι- σιγγες», «σακχαρόπηκτα» καὶ τὰ λοιπὰ, ὅσα ὡς ἡλίθια ἐμαιοτηθῆσαν ἀπὸ τὸν καθημερινὸν τῶνον, ν' ἀποτύχῃ εἰς τὴν ἀρχὴν του τὸ γενναῖον ἐγχείρημα καὶ νὰ ματαιωθῇ μίαν ἀγαθὴν προσπάθεια.

Ἴδου τὸ ἀποτέλεσμα κακονομίας τοῦ Κράτους καὶ τῆς χονδροκεφαλίας του νὰ μὴ ἐπωφελεθῆται ἀπὸ τὰ διδάγματα τοῦ παρελθόντος, νὰ ἐξῆ δὲ ὠρισμένους βραχ- μάνας διὰ νὰ καλῆ τὸν ἴδιον πάντοτε νὰ χαλοῦν με τὴν χροναὶν ὀπισθοδρομι- κότητά των κάθε προοδευτικὴν προσπά- θειαν. Ἐν λέγεται τὸ Κράτος κακοποιόν, λέγεται διότι μίαν ὠρισμένην κλίμα δὲν γνω- ρίζει παρὰ νὰ τὸ παριστᾷ ὡς τοιοῦτον καὶ δὲν παραμερεῖ ποτε ν' ἀρίστη ἐλεί- θερον τὸν τόπον εἰς ἄλλους, ἀφοῦ ἐβλα- ψεν ἤδη ἀρετὰ.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

Ἐκείνη ἡ ἔσηρασις τῆς σχολικῆς ζωῆς, ἡ παράγουςα ἡμῶνθεσι, καχετικῶς τὴν ψυχὴν ἤρρισε νὰ πολμηθῆται. Εἰς τὰς 16 Ὀκτωβρίου γύρω ἀπὸ τὴν γαλανόλευκον συνωθῶντο οἱ μαθηταὶ ὄλων τῶν σχολείων τοῦ Κράτους, οἱ δὲ διδασκαλοὶ των τοῖς παρέβησαν τὴν σημαίαν ἐπισήμως μετὰ σύντομον προσκαλιὰν τονίζουσαν τὰ καθήκοντα τοῦ Ἑλλη- νος πρὸς τὸ ἔθνικόν σύμβολον.

Ἐπὶ τῆς ἐπιμελέστεροι καὶ εὐσταθέστεροι μαθηταὶ ἐκαλοῦντο καὶ τὴν παρελάσαν ὡς σημαιοφόροι, ἐνθ' ἑνὶ ἀντήχει ὁ ἔθνικος μας ὕμνος.

Ὁ ἔθνικὸς μας ποιητής, ἀκούραστος ἐπωφελεθῆ τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς νὰ ἐνθουσιάσῃ τοὺς μέλλοντας στρατιώτας τῆς Πατρίδος καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς, φάλλων τὰ ἔθνικὰ ὄνειρα ἐμπρός εἰς τοὺς μαθητάς, ἐδέχετο τὸν

ΝΕΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ.— ΑΠΟΘΗΚΗ ΓΑΙΚΟΥ ΕΝ ΚΟΡΙΝΘΩ.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΝ [Φωτ. Α. Δημητρίου]

ὄβολόν των εἰς τὴν πυροβολαρχίαν τῆς «Νέας Γενεᾶς». Τὴν μαθητικὴν σημαίαν ὁ κ. Σπ. Ματσούκας ἔχαρτίσας με τὸς ἐξῆς ὠραίους στίχους: Παιδιά ποῦ ὄσοι εἰδῶτε στῆ γαλανόλευκὴ μας, αὐτὴ ἂν τολήξῃ δίους μας σὶν ἄγραντὴν χλαυδα. Ἄς γίνῃ αὐτὴ γλῶσσόνου κι' ἔλαιὸα στῆ ζωῆ μας γιὰ στῆν κάθε τῆς πιτυχὴ διπλῶνει τὴν Πατρίδα.

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Κατὰ τὸ τελευταῖον ἐν Βερολίῳ δημοσιογραφικὸν συνέδριον τὸν Ἑλλη- γικὸν Τύπον ἀντεπροσώπευσαν οἱ κ. κ. Α. Κακλαμάνος καὶ Α. Καραχάλιος ἐκ μέρους τοῦ «Συνδέσμου τῶν Συντακτῶν Ἑλληνικῶν Ἐφημερίδων» καὶ οἱ κ. κ. Κλ. Νικολαΐδης καὶ Α. Χαλκοκονδύλης ἐκ μέρους τῶν διευθυντῶν τῶν Ἐφημερίδων.

Ἡ εἰκόνη μας παριστᾷ τοὺς Ἑλληνας ἀντιπροσώπους ἐξεργασμένους τὸν Ράβινσταγ, ὅπου ἐγένοντο αἱ συνεδριάσεις τοῦ Συνεδρίου.

Οἱ ἀντιπρόσωποι μας διὰ τοῦ κ. Κακλα- μάνου ἐξέφρασαν τὴν εὐχὴν, ὅπως τὸ μελε- πόμενον συνέδριον κληθῆ εἰς Ἀθήνας, δεδο- μένου ὅτι τὸ ἐπόμενον ἔπρεπε νὰ γίνῃ εἰς Λονδίον. Ἡ εὐχὴ εἶρε καλλίστην ὑποδο- χὴν, ἀπόκειται δὲ τώρα εἰς τοὺς ἀρμοδίους νὰ βοηθήσῃ τὸν κ. Κακλαμάνον εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἰδέας, ἀποβλέποντες — ἐν ἡμπορέσων νὰ ἀποκτήσῃ οὐλίγην ἐξουερέκταν — εἰς τὰ πολλαπλὰ ἐκ τούτων ὠφελήματα.

ΚΑΙ ΑΛΛΟ ΣΟΦΟΝ

Καὶ ἄλλο σοφὸν ἀπὸ τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ Λαχεῖου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου. Ὅπισθεν ἐκαστοῦ γραμματικοῦ ὑπάρχει καὶ σημεῖωσις δι' αὐτὸ ἀραβιστὶ διὰ τὴν εὐρύτεραν διάδο- σιν τοῦ Λαχεῖου. Καὶ σεραστοῦπος ἀρ' ὅτου προσετέθησαν τὰ ἀραβικὰ ἀναγράφεται ὅτι τὰ γραμμάτια εἶνε διὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 29 Ἰουλίου 1908!

Ὁ Ζωγράφος καὶ ὁ κλέπται τὸν γραμματικὸν εἰς τὸ χαρτοποσίον, τί εἶνε τὸ κακὸν ποῦ ἐκάματε σεις ἐμπρός εἰς τὰ ἄλλα;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ

Ἡ εἰκόνη μας δεκνύει μίαν καλὴν ἀπαρχὴν ἀγαθῆς προσπάθειας, νὰ ἱκανοποιήσῃται αἱ ἀνάγκαι τοῦ στρατεύματος με κτίρια τοῦ Δημοσίου, κατάλ- ληλα πρὸς τὸτο καὶ ἐπιτήρησις οἰκοδομούμενα. Παριστᾷ τὴν ἐν Κορίνθ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΓΟΝΙΚΑ ΜΑΣ

«Ο Διογένης μετέβη νά λουσθῆ εἰς τὰ δημόσια λου-
τρα καὶ εἶρε τὸ ὕδωρ ἀκάθαρτον. «Ποῦ πλένεται κα-
νεὶς στὰν φύγη ἀπ' ἐδῶ;» ἠρώτησεν.

Ἀπὸ τοῦ Κροτωνιάτου τὰς χεῖρας δὲν ἤδυνάτο
κανεὶς ν' ἀφαιρέσῃ, ἐτι ἐκράται, ἡ ἐρωμένη δὲμος
αὐτοῦ εὐκόλως τὸ ἀφῆραι. Καὶ γράφει ὁ Αἰλιανὸς ἐτι
ὅ Μῶλων ἦτο δυνατός τὸ σῶμα καὶ δευλὸς τὴν ψυχὴν.

ΟΔΗΓΟΣ ΙΓΓΛΕΣΗ

Τοῦ κολοσσαίου ἔργου τοῦ κ. Νικ. Ἰγγλέση τοῦ
«Ὁδηγοῦ τῆς Ἑλλάδος» ἐξεδόθη ὁ δευτέρος τόμος
1908—1909 μετὰ διαχιλίας σελίδας, περιλαμβανοῦσας
καὶ ἐξηγὸν τῶν νήσων Κρήτης, Κύπρου καὶ Σάμου.
Ὁ κ. Ἰγγλέσης ἐφέτος προσέθεσε νέα κεφάλαια εἰς
τὸν Ὁδηγόν, τὸν κατέστησε δὲ τελειότερον ἀκόμη
καὶ αὐτῶν τῶν Εὐρωπαϊκῶν.

Δὲν εἶνε δυνατόν βεβαίως νά δημοσιευθοῦν ἐδῶ τὰ
περιεχόμενα τοῦ πρωτοφανῶς ὀγκώδους τόμου. Ἐκεῖνο
τὸ ὅσον δύναμθα νά εἰπωμεν εἶνε ἐτι ὅ κατόχος
τοῦ εἶνε παντογνώστης. Εἰσέρχεται εἰς τὰ Ἄνακτορα,
γνωρίζει ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους, ἔχει καθε
ὁδηγίαν διὰ
πᾶσαν ὑπόθεσίν του, ἔχει ὅλας τὰς διευθύνσεις τῶν κατοίκων καὶ ὅλας τῶν
ἐπαγγελματιῶν, ἐτι στατιστικὴν θαλήση, ἐτι πληροφορίαν ζητήση διὰ τὸ
ἐμπόριον, τὴν Βιομηχανίαν, τὰς Τραπεζάς, τὰς Ἐταιρίας, τὰ μεταλλεῖα,
τὰ τελωνεῖα, τὰ ἐκπαιδευτικὰ
κ.τ.λ. Εἰς τὸ τέλος προστίθεται καὶ
γαλλικὸν μέρος τοῦ Ὁδηγοῦ.

Ὁ «Ὁδηγός» τοῦ κ. Ἰγγλέση
εἶνε ὁ ἀπαραίτητος βοηθὸς παντός
εἰς πᾶσαν τοῦ ἐργασίαν.

ΚΩΝΣΤ. ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗΣ

Ὁδοντοίατρος τῶν Α.Α.Μ.Μ. τῶν αὐτο-
κρατόρων τῆς Αἰθιοπίας.—Πρόεδρος τῆς
ἐν Addis Ababa Ἑλληνικῆς Κοινότητος.

τος καὶ τῆς ἀθηναϊκῆς εὐθυμίας» ἐξεδό-
θησαν αἱ «Σφήκες», παιδρὸν ἐβδομαδιαίου
φύλλον μετὰ γελοιογραφιῶν καὶ βεβαίως
τοιοῦτον εἶνε νά εἶνε, ἀφοῦ ἐπιστατεῖ ὁ
κ. Μπάμπης Ἄννινος εἰς τὴν ἐκδοσίν του
καὶ τὸ γράφουν οἱ κορυφαῖοι τῶν λογο-
γράφων μας. Γελοιογραφίαι τῶν κ. κ. Θ.
Ἄννινου καὶ Γ. Ροῦλοῦ. Συνδρομὴ ἑτησίᾳ
δρ. 10, 12 διὰ τὰς Ἐπαρχίας καὶ 15 φρ.
διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

«Ὁδηγὸς τῶν Ἀθηνῶν».—Ὁ κ. Β. Δ. Ζαφειρακόπουλος, γνωστός ἀπὸ
προηγούμενας θριαμβευτικῆς ἐπιτυχίας παρομοίου εἶδους ἐργασιῶν του,
ἀγγέλλει τὴν ἐκδοσίν «Ὁδηγοῦ τῶν Ἀθηνῶν» πανομοιότυπου τοῦ Guide
Joanne de Paris. Ἀπὸ τὰ κεφάλαια τοῦ Ὁδηγοῦ φαίνεται ἐτι δὲν θὰ ὑπάρχῃ
οἰονδήποτε εἶδους πληροφορία, τὴν ὅποιαν νά θέλῃ νά ζητήσῃ κανεὶς καὶ
νά μὴ τὴν εὕρῃ εἰς αὐτόν. Διευθύνσεις, πληροφορίαι δι' ὅλας τὰς ὑπηρεσίας,
Χαρτοσημον, Ταχυδρομικὰ καὶ τηλεγραφικὰ, Θέατρα, Δρομολόγια, Ἐται-
ρεῖαι, τιμολόγια διὰ τὸ κάθε τι κ. τ. λ. Ἡ τιμὴ ἐλαχίστη, 1 φρ.

Η ΕΥΦΥΪΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ὁ Πούμπλιος Κόττα θεωρεῖτο ἀδικῶς ὡς νομομαθὴς εἰς τὴν Ρώμην
καὶ ὁ Κικέρων τὸν ἐκάλεσε κάποτε μάρτυρα:

- Δὲν ἔχω γνώσιν τῶν πραγμάτων' ἀπήντησεν ὁ μάρτυς.
- Καὶ ὁ Κικέρων:
- Δὲν σὰς ἐρωτῶ νομικᾶ.

ΤΣΑΪ-ΚΟΥΑΓΚ-ΣΙ

Ὁ ἀποθανὼν αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας.

τογαλλίας καὶ ἄλλας ἐπαρχίας καὶ ἐπέμενε νά ὀνομασθῆ Μέγας.

Καὶ ὁ Δοῦξ Τσελί εἶπεν:
— Ὁ κύριός μας εἶνε ὅπως ἡ τρύπες. Γίνονται μεγάλαις στὰν χάνουν
ἐδαφος.

Ὁ ἀλλικός χρυσοχόος Λοπέξ ἦτον Ἑβραῖος.
Ἦθελε κάποτε νά πωλήσῃ ἕνα χρυσοῦν Χριστὸν ἀκριβᾶ.
— Μὰ σεῖς ἐπωλήσατε τόσον εὐθὺνὰ τὸ πρωτότυπον, τοῦ εἶπαν.

Ὁ Μοντεσκιὲ συνεζήτει κάποτε μετ' ἕνα δικηγόρον.
— Ἄν δὲν εἶνε ὅπως σὰς τὰ λέγω, εἶπεν ὁ δικηγόρος, σὰς δίνω τὸ
κεφάλι μου.
— Δέχομαι. Τὰ μικρὰ δῶρα διατηροῦν τὴν φιλίαν, λέγει ἡ παροιμία.

ΑΝΑΝΔΡΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

Ἄνωθμοι ἐπιστολαί.
Ἔθρεις ἐπὶ τοίχων γραφόμεναι.
Λοιδορία πρὸς ἄνθρωπον εὐρισκόμενον ὑπὸ περιστάσεις τοικύτας, ὥστε
νά μὴ εἰμπαρῆ νά ἀπαντήσῃ.
Δυῖάδεκα πρὸς ἀσθενεστέρους ἢ ὑποδεστέρους ἐνώπιον τρίτων.
Σιωπὴ πρὸς ἀποφυγὴν εὐθύνῃς ἐπὶ ἰδίων πταισμάτων.
Πᾶσα κατάχρησις δυνάμεως ἢ ἐξουσίας.

ΤΑΡΙΦΑ

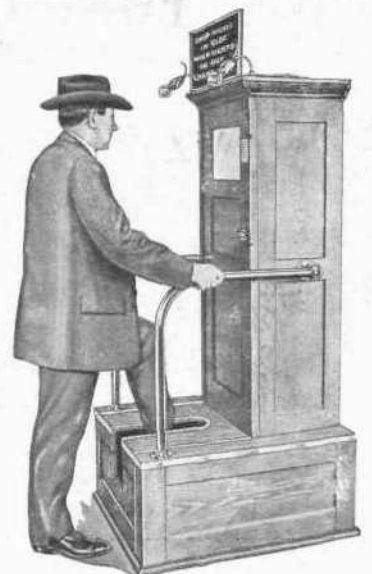
Ἡ λέξις ταρίφα (βασμολόγιον) παρήχθη ἐκ τῆς δρωνύμου πόλεως τοῦ
πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτάρ, διότι οἱ Μαυριτανοὶ κατέχοντες αὐτὴν ἐπέβαλλον
φόρον εἰς τὰ εἰσπλέοντα εἰς τὴν Μεσόγειον πλοῖα.

Τίποτε δὲν εἶνε οἰζωμένον βαθύτερον
τῆς ἐπιτολαιότητος ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτο.
Ἡ Τιμὴ μᾶς ὑποχρῶν νά ἡμεῖθα ἠθι-
κοί, ἢ Δόξα περισσότερον καὶ ἔτι μᾶλλον
ἢ Ἰσχύς.

ΟΙ ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ ΣΤΙΒΩΤΑΙ

Εἰς κάθε βῆμά του ὁ ἠλεκτρισμὸς
ἀντικαθιστᾷ τὴν ἀνθρωπίνην χεῖρα. Νὰ
τώρα καὶ αὐτόματοι ἠλεκτρικοὶ στιλ-
βωταί. Ἰδετε τὴν εἰκόνα. Βάζετε τὸ ἕνα
πόδι σας εἰς τὸ ἐπιμήκους ἀνοίγμα τῆς

βάσεως, ρίπτετε ἐν δεκάλεπτον νόμι-
σμα εἰς μίαν ἐγκοπὴν καὶ πιέζετε τὸ
παρ' αὐτὴν ἠλεκτρικὸν κομβίον. Δύο
βούρτσαι ἀμέσως ἐξέρχονται καὶ ξε-
σκονίζουσι τὸ ὑπόδημα ἢ βγάλζουσι
τὴν λάσπην. Ἐπειτα ἀπὸ μικρὰ
σωληνάρια στάζει ἐφ' ὅλης τῆς ἐπι-
φανείας τοῦ ὑποδήματος βερνίκι.
Κατόπιν δύο ἄλλαι βούρτσαι στιλ-
βώνουν τὸ δέρμα. Αὐτὰ δὲ ἀκα-
ριαίως καὶ ταχύτερον τοῦ δεξιωτέ-
ρου καὶ ἐπιτηδαιτέρου Πέρσου ὑπο-
δηματοκαθαριστοῦ.

Μία τοιαύτη συσκευή ἐργαζομένη
τέσσαρας ὥρας τὴν ἡμέραν συνε-
χῶς, πρὸς δέκα λεπτά κατ' ἄτομον
συνάξει 12 θρ. ἢτοι 4320 κατ' ἔτος.